

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา
ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ศึกษาข้อมูลในหลายด้านประกอบกัน พอสรุปได้ดังนี้

5.1 ปัญหาและอุปสรรค

5.1.1 นโยบายด้านการศึกษา

เมื่อพิจารณาในเรื่องนโยบายการศึกษา โดยเฉพาะตั้งแต่แผนพัฒนาการ
ศึกษาระยะที่ 1 เป็นต้นมา นั้น ลักษณะของการวางแผนพัฒนาการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัย
นั้นจะยึดนโยบายหลักของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ในระดับอุดมศึกษาตลอดมา โดยมีการจัด
ทำแผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และสถานการณ์
ของมหา วิทยาลัย

(1) นโยบายในการผลิตบัณฑิต ในระดับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ มุ่ง
จะผลิตบัณฑิตให้มีทั้งคุณภาพและปริมาณ โดยเฉพาะในสาขาของความต้องการแรงงานสูง ซึ่งจะ
มีระบุไว้ในแผนทุกแผนพัฒนาการศึกษา สำหรับจุฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัย เน้นในด้านคุณภาพการ
ศึกษา ส่วนด้านปริมาณในระยะต้นแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 1 และ 2 มุ่งจะผลิตบัณฑิตในสาขา
ที่ขาดแคลนกำลังคน ในระยะหลังนโยบายการผลิตบัณฑิตมุ่งไว้ที่การเพิ่มปริมาณบัณฑิตเฉพาะใน
ระดับสูงกว่าปริญญาตรีให้มากเท่าที่จะสามารถทำได้ ส่วนในระดับปริญญาตรีนั้นจะคงไว้ในจำนวน
เท่าเดิม โดยเพิ่มเฉพาะในสาขาที่มีความจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากในระดับปริญญาตรี
มีหน่วยงานทั้งที่เป็นของรัฐ และเอกชน รับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตในระดับนี้อยู่มาก และโดย
เฉพาะในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ดังนั้นจุฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัยจึงสมควรที่จะมุ่งพัฒนาการศึกษา
ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งจะพิ จูฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัยมีความพร้อมด้านทรัพยากรอยู่แล้ว

ตารางที่ 5.1 เปรียบเทียบจำนวนผลิตในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524)

	ผลิตใหม่	ผลิตทั้งหมด	ผู้สำเร็จการศึกษา
ปริญญาตรี			
แผน	15,300	63,587	15,032
จริง	14,841	61,734	14,521
± %	-3.00	-2.91	-3.40
สูงกว่าปริญญาตรี			
แผน	8,345	23,027	6,015
จริง	5,946	16,554	3,544
± %	-28.75	-28.11	-41.08
รวมทั้งหมด			
แผน	23,645	86,614	21,047
จริง	20,787	78,288	18,065
± %	-12.09	-9.61	-14.17

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในทางปฏิบัติ มหาวิทยาลัยไม่ล่ามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ในการผลิตบัณฑิตระดับสูงกว่าปริญญาตรี ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 ในด้านการรับผลิตเข้าใหม่ต่ำกว่าแผน 28.57% ในขณะที่การผลิตบัณฑิตในระดับสูงกว่านี้ก็ต่ำกว่าแผนถึง 41.08%

(2) นโยบายการขยายการศึกษาออกสู่ชนบท ซึ่งระบุไว้อย่างชัดเจนในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ถึงความพยายามในการขยายการศึกษาออกสู่ชนบทอื่น นอกเหนือจากกรุงเทพมหานคร ในขณะที่เดือนกันยายนครหลวง 2543 ก็มีนโยบายที่จะส่งเสริมให้มีเมืองหลักในแต่ละภาค และเมืองบริวารของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่อาจเป็นเมืองอุตสาหกรรม เมืองท่องเที่ยว หรือเมืองการศึกษา เป็นต้น ในทางปฏิบัติรัฐได้จัดตั้งมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคขึ้น เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งตั้งอยู่ในเมืองหลักทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ตามลำดับ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ก็ได้มีการขยายตัวออกไปยังเมืองบริวารของกรุงเทพฯ ในลักษณะของการจัดตั้งวิทยาเขต ทั้งนี้โดยวิธีมหาวิทยาลัยหลักตั้งอยู่ในตัวชุมชนกรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยนี้ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน นครปฐม มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตที่ศาลายา นครปฐม มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตที่พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขตที่รังสิต เป็นต้น เหล่านี้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นการดำเนินงานให้ล้นองตามนโยบายที่จะกระจายการศึกษาออกสู่ชนบทโดยทั่วไป เพื่อแก้ปัญหาของกรุงเทพมหานคร และความสำคัญทางด้านการศึกษาเป็น ศูนย์กลางการศึกษาของกรุงเทพมหานครลงบ้าง

สำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยังไม่มีนโยบายที่จะดำเนินการขยายพื้นที่การศึกษาออกไปยังภายนอกที่ชัดเจนนัก ถึงแม้ว่าในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 3 จะได้ระบุให้มีการจัดตั้ง "วิทยาลัยชุมชน" ขึ้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำหน้าที่เป็นสาขาของมหาวิทยาลัย และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการและวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจะผลิตผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีทางด้านวิชาชีพเป็นหลัก แต่ไม่ล่ามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ได้ และในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 และ 5 ก็ไม่ได้มีการกล่าวถึงการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนอีกเลย

ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยจะมีสถานทดลอง และไร่ฝึกผลิต ตั้งอยู่ที่จังหวัด ชลบุรี และนครปฐมก็ตาม แต่ลักษณะดังกล่าวไม่ได้เป็นการขยายพื้นที่การศึกษาในลักษณะของการจัดตั้งวิทยาเขต แต่เป็นเพียงความต้องการทางด้านวิชาการที่ต้องการให้มีลักษณะของพื้นที่สอดคล้องกับเนื้อหาของการศึกษาเท่านั้น

(3) นโยบายที่ให้ความสำคัญเสมอภาคทางด้านการศึกษา เป็นอีกลักษณะหนึ่งของนโยบายในการพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมา จากตัวเลขที่ทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษานั้น พบว่า ในปีการศึกษา 2521 จำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกมีผู้ที่จบ ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าร้อยละ 60 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในกรุงเทพมหานคร และร้อยละ 75 ของผู้สอบคัดเลือกได้ จะเป็นผู้ที่จบ ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าจากโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งแสดงให้เห็นถึงโอกาสของผู้ที่มาศึกษาในกรุงเทพฯ บ่อยมีโอกาสด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ดีกว่านักเรียนในต่างจังหวัด ในขณะที่เดียวกันโอกาสของการเลือกสถานศึกษาก็มีให้เลือกมากกว่า

ความพยายามที่จะให้เกิดความเสมอภาคในการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นจะเห็นได้จากกรณีที่มหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในต่างจังหวัดได้แบ่งโควตาให้กับนักศึกษาที่ภูมิลำเนาอยู่ในภูมิภาคนั้น ได้มีโอกาสเข้าศึกษาต่อได้เลย โดยไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือกตามวิธีการที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด แต่เมื่อพิจารณาถึงจำนวนนิสิตนักศึกษาทั้งหมดทั่วประเทศแล้ว จะพบว่า ในปีการศึกษา 2520 จำนวนนิสิตนักศึกษา 67% ยังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ใน กรุงเทพมหานคร และมีเพียง 33% ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัด จำนวนดังกล่าวไม่รวมถึงจำนวนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรวมค่าแห่ง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยซึ่งมีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนถึง 117,415 คน

สำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น การดำเนินการทางด้านนี้กระทำในสองลักษณะ คือ การจัดทำโครงการแพทย์ชนบทสำหรับการผลิตแพทย์ออกไปยังท้องถิ่นชนบท โดยการรับเฉพาะผู้ภูมิลำเนาเดิมในชนบทและเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะออกไปประกอบวิชาชีพ ณ ภูมิลำเนาเดิม อีกโครงการหนึ่งได้เริ่มดำเนินการในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 เมื่อปีการศึกษา 2525 โดยมหาวิทยาลัยได้ทำการคัดเลือกนิสิตจากจังหวัดในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อให้มีโอกาสได้มีสิทธิเข้ามาศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามคณะวิชาที่ต้องการ โดย

ไม่ต้องผ่านการลอบคัดเลือกของทบวงมหาวิทยาลัย โดยใช้ชื่อโครงการว่า "จุฬาลงกรณ์" ในระยะเริ่มต้นได้รับนิสิตจำนวน 42 คน ซึ่งเป็นการลอบสมัครให้มีความเสมอภาคทางการศึกษา อีกวิธีหนึ่ง

(4) การดำเนินงานตามนโยบายที่ตั้งไว้ ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาที่ตั้งไว้มีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ คือ ปัญหาต้นทุนงบประมาณ ลักษณะการคัดสรรงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน ทำให้การดำเนินการโครงการต่าง ๆ ไม่สัมฤทธิ์ผล ในขณะเดียวกันความไม่ต่อเนื่องของแผนก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และเกิดความไม่แน่นอนต่อนโยบายในการบริหารการศึกษา

ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 นอกจากมหาวิทยาลัยจะดำเนินการตามการพัฒนาในสภาพปกติแล้ว ก็ได้มีการจัดทำโครงการใหม่ในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจัดเป็นโครงการใหม่จำนวน 21 โครงการ แต่เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 สามารถดำเนินการจัดตั้งได้จำนวน 15 โครงการ คิดเป็น 71.43% และไม่สามารรถดำเนินการจัดตั้งจำนวน 6 โครงการ คิดเป็น 28.57% ในจำนวนนี้มี 2 โครงการที่กำลังดำเนินการจัดตั้งอยู่ โดยคาดว่าจะสามารถจัดตั้งได้ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 คือ โครงการคณะศิลปกรรมศาสตร์ และโครงการจัดตั้งหอศิลป์ นอกจากนี้ยังมีโครงการที่เกิดขึ้นเนื่องจากความจำเป็นเร่งด่วน โดยไม่มีระบุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 จำนวน 4 โครงการ คือ

- (1) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลและศูนย์ฝึกนิสิต เกาะสีชัง
- (2) ฝ่ายวิจัย
- (3) ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (4) ธรรมสถาน

ตารางที่ 5.2 โครงการใหม่ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524)

ชื่อโครงการ	ปีที่กำหนด แล้วเสร็จ	ปีที่จัดทำ แล้วเสร็จ	หมายเหตุ
1. คณะ (1 โครงการ)			
1.1 คณะศิลปกรรมศาสตร์	2523		กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการ
2. ภาควิชา* (8 โครงการ)			
2.1 ภาควิชาผู้ดีศาสตร์ วิทยาโก เน้และการสืบพันธุ์ คณะสัตวแพทยศาสตร์	2520	2520	เปลี่ยนชื่อเป็นผู้ดีศาสตร์ เรนุเวช วิทยาและวิทยาการสืบพันธุ์
2.2 ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์	2520	2520	
2.3 ภาควิชาการตลาด คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	2520	2520	
2.4 ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	2520	2520	
2.5 ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์	2520	2520	
2.6 ภาควิชาบุคลลาการ คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	2522		ทบวงฯ ไม่อนุมัติให้ดำเนินการ ในแผนฯ 4
2.7 ภาควิชาการภาพยนตร์ คณะนิเทศศาสตร์	2522		ทบวงฯ ไม่อนุมัติให้จัดตั้ง เป็นภาควิชา แต่ให้เปิดสอนเป็นสาขาวิชา
2.8 ภาควิชาาระบบการบดเคี้ยว คณะทันตแพทยศาสตร์	2522	2522	เปลี่ยนชื่อเป็น ทันตกรรมบดเคี้ยว

*ในแผนฯ 4 ใช้ แผนกวิชา

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ชื่อโครงการ	ปีที่กำหนดแล้วเสร็จ	ปีที่จัดทำแล้วเสร็จ	หมายเหตุ
3. ศูนย์ (5 โครงการ)			
3.1 ศูนย์ภาษาอังกฤษ	2520	2520	เปลี่ยนชื่อเป็น สถาบันภาษา
3.2 ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์	2520	2522	เปลี่ยนชื่อเป็น สถาบันบริการคอมพิวเตอร์
3.3 ศูนย์บริการวิชาการ	2522	2521	เปลี่ยนชื่อเป็น สถาบันวิทยบริการ
3.4 ศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง ฝ่ายวิทยาการ	2522	2524	เริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปี 2524 ในสังกัดฝ่ายวิทยาการ
3.5 โรงพยาบาลคณะทันต- แพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์	2521	2521	จัดตั้ง เป็นภาควิชา โรงพยาบาล
4. หน่วยหรือกอง (7 โครงการ)			
4.1 หอศิลป์	2522		รวมการดำเนินงานเป็นโครงการ เดียวกับโครงการคณะศิลปกรรมศาสตร์
4.2 หน่วยทะเบียนกลาง ฝ่ายบริหาร	2520	2521	สังกัดฝ่ายวิทยาการ
4.3 หน่วยบริการจัดหางานผลิต และแนะแนว ฝ่ายกิจการนิสิต	2520		กม. ไม้หอมัติให้แบ่ง เป็นแผนกในการ แบ่งสายลำนของฝ่ายกิจการนิสิต จึงให้ดำเนินงานเป็นการภายใน โดยให้หน่วยบริการจัดหา
4.4 หน่วยพัฒนากีฬาและ พลานามัย	2520		งานผลิตและแนะแนวขึ้นอยู่กับแผนก บริหารและสวัสดิการ และหน่วย พัฒนากีฬาและพลานามัยขึ้นอยู่กับ แผนกกิจกรรมและวินัยนิสิต

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ชื่อโครงการ	ปีที่กำหนด แล้วเสร็จ	ปีที่จัดทำ แล้วเสร็จ	หมายเหตุ
4.5 หน่วยพัฒนาคณาจารย์ด้าน การล่อน ฝ่ายวิชาการ	2520	2520	
4.6 กองเครื่องมือและอุปกรณ์ วิทยาคำสตร์ คณะวิทยาคำสตร์	2520	2520	
4.7 โครงการจัดล่อนวิชา การศึกษาทั่วไป ฝ่ายวิชาการ	2520	2520	

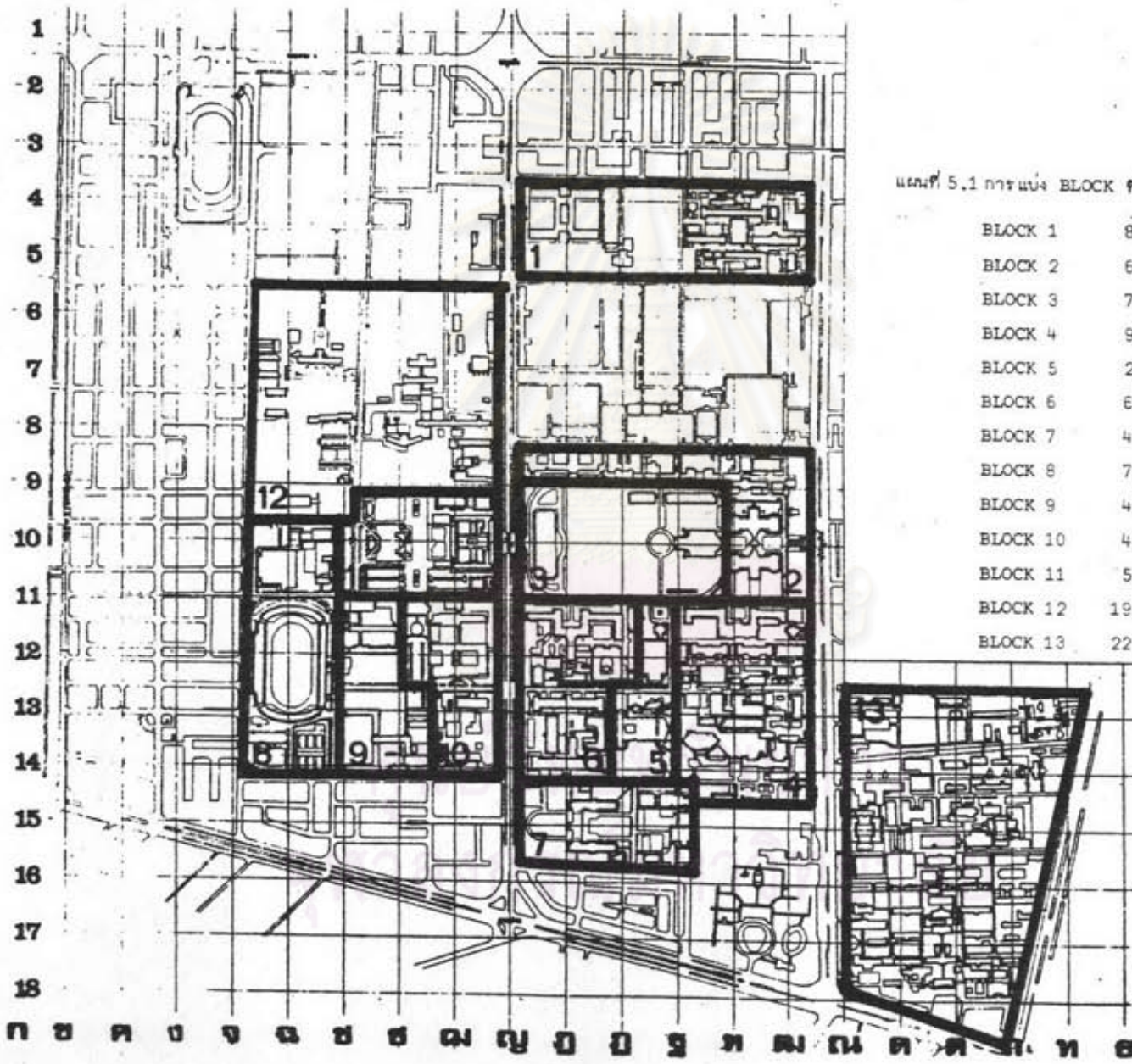
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.1.2 การไ้ที่ดิน

ความเหมาะสมในด้านการใช้ที่ดินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปรียบเทียบกับ กรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในลักษณะของประเภทการใช้ที่ดิน เมื่อพิจารณาจากผังนครหลวง 2543 พื้นที่อันเป็นที่ตั้งของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถูกกำหนดให้มีการไ้ที่ดินเป็นแบบผสม ความหนาแน่นสูง ซึ่งมีลักษณะการใช้เป็นแบบพาณิชย์กรรมเป็นหลักใหญ่ และจากลักษณะการใช้ที่ดินในปัจจุบัน บริเวณดังกล่าวจัดเป็น C.B.D. ของกรุงเทพมหานคร ถึงแม้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะกำหนดการใช้ที่ดินบางส่วนสำหรับการพาณิชย์กรรมก็ตาม แต่พื้นที่ที่ไ้เพื่อการศึกษาบ่อมีลักษณะที่แตกต่างและไม่สอดคล้องกับลักษณะการใช้ที่ดินโดยรอบ

ในด้านความหนาแน่นของอาคาร การใช้ที่ดินในเขตการศึกษาสิ้นสุดปีการศึกษา 2529 ตามข้อกำหนดในผังแม่บท ค่า G.A.C. และ F.A.R. ของการใช้ที่ดินในเขตการศึกษาจะมีค่า 0.19 และ 0.51 ตามลำดับ ในขณะที่เกณฑ์มาตรฐานที่ออกเป็นกฎกระทรวงประกอบผังการใช้ที่ดินกรุงเทพมหานครนั้น กำหนดให้พื้นที่สำหรับสถาบันการศึกษามีค่า G.A.C. และ F.A.R. เป็น 0.40 และ 1.5 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าลักษณะการใช้ที่ดินในเขตการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง สำหรับพื้นที่ในส่วนพาณิชย์กรรมกลางเมือง จะมีค่า G.A.C. = 0.95 และ F.A.R. = 6.5 บ่อแสดงให้เห็นถึงลักษณะสภาพแวดล้อมโดยรอบที่จะมีลักษณะที่หนาแน่นไปด้วยอาคาร ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยจะขยายตัวให้มีความหนาแน่นของการก่อสร้างอาคารเพิ่มขึ้นก็ได้ แต่สภาพแวดล้อมของพื้นที่โดยรอบก็จะไม่ส่งเสริมบรรยากาศทางด้านการศึกษาแต่อย่างใด

ลักษณะการกำหนดประเภทการใช้ที่ดินของมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา ที่ดินที่หน่วยราชการอื่นมีไปไ้ และที่ดินผลประโยชน์ เนื่องจากความจำเป็นทางด้านพื้นที่และเหตุผลทางพาณิชย์กรรมจะเห็นว่า พื้นที่ที่ไ้ประโยชน์เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยนั้น จะถูกปิดล้อมด้วยพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยจัดทำผลประโยชน์ด้วยเหตุผลในเรื่องที่ตั้ง และผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ แนวทางการขยายตัวในอนาคตของมหาวิทยาลัย ไม่ได้มีระบุไว้อย่างชัดเจน เป็นเพียงแนวความคิดกว้าง ๆ มุ่งเฉพาะการเพิ่มความหนาแน่นของการไ้ที่ดินเท่านั้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการปิดล้อมพื้นที่ทางการศึกษามีปรากฏอยู่ต่อไป อันจะทำให้ทัศนียภาพและการเข้าถึง หรือความเป็นสัญลักษณ์ของพื้นที่การศึกษาถูกทำลายไป

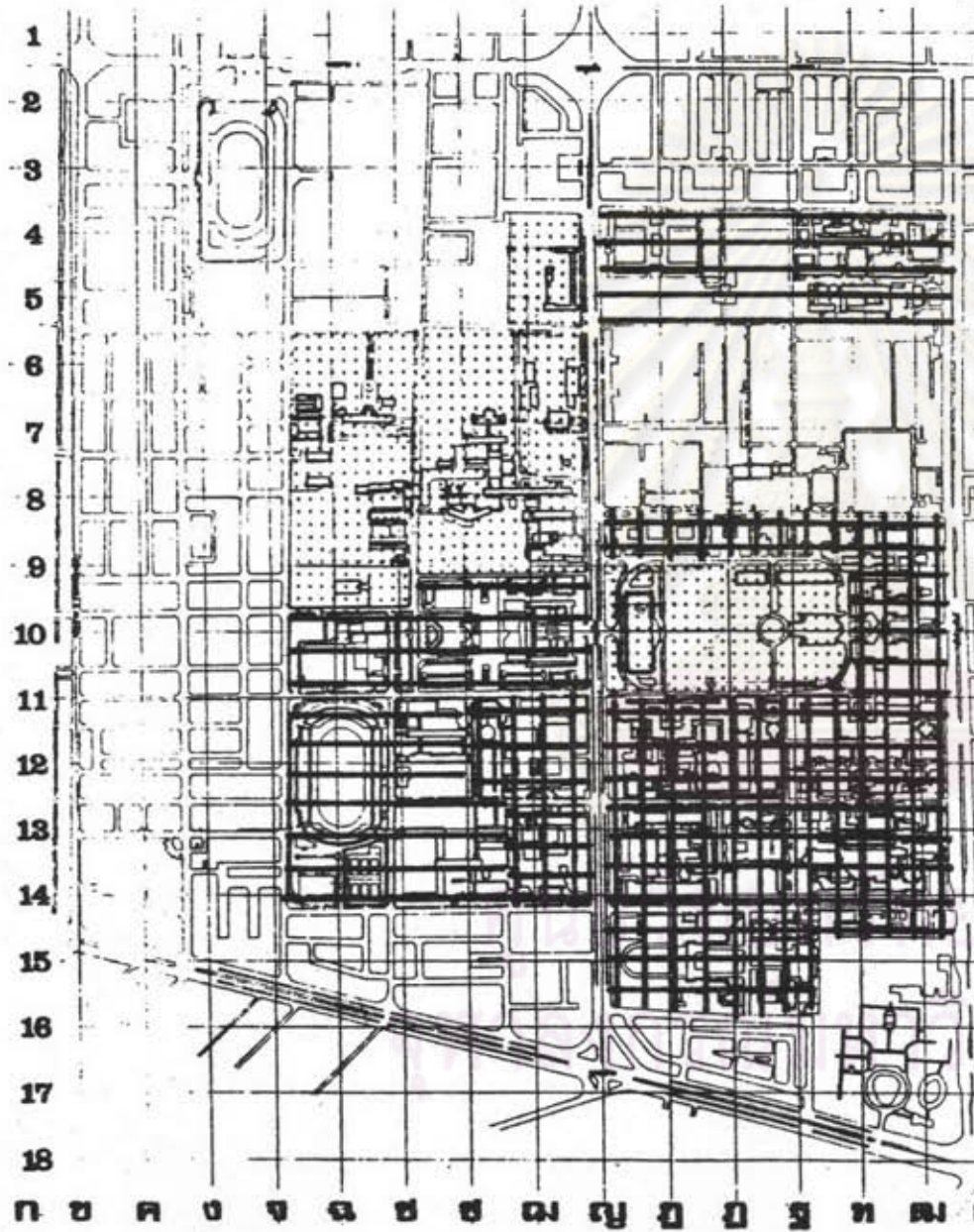
แผนผัง 5.1 การแบ่ง BLOCK ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

BLOCK 1	83,738 ตารางเมตร
BLOCK 2	62,268 ตารางเมตร
BLOCK 3	75,888 ตารางเมตร
BLOCK 4	90,792 ตารางเมตร
BLOCK 5	25,048 ตารางเมตร
BLOCK 6	62,648 ตารางเมตร
BLOCK 7	46,348 ตารางเมตร
BLOCK 8	72,640 ตารางเมตร
BLOCK 9	46,580 ตารางเมตร
BLOCK 10	46,732 ตารางเมตร
BLOCK 11	51,780 ตารางเมตร
BLOCK 12	192,044 ตารางเมตร
BLOCK 13	226,100 ตารางเมตร

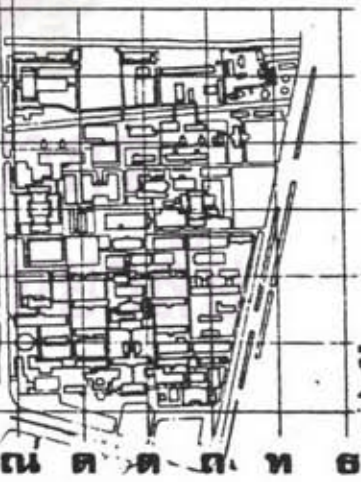
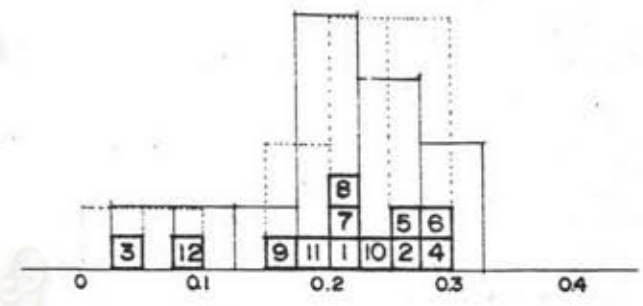
ตารางที่ 5.3 G.A.C. และ F.A.R. พ.ศ.2523

BLOCK	พื้นที่ดิน (ตารางเมตร)	พื้นที่อาคารคลุมดิน (ตารางเมตร)	พื้นที่อาคารรวม (ตารางเมตร)	G.A.C.	F.A.R.
1	83,738	17,733	50,577	0.21	0.60
2	62,168	16,235	39,657	0.26	0.64
3	75,888	3,173	5,968	0.04	0.08
4	90,792	25,582	64,262	0.28	0.71
5	25,048	6,811	13,028	0.27	0.52
6	62,648	17,535	49,919	0.28	0.80
7	48,348	9,441	29,477	0.20	0.61
8	72,640	14,616	24,483	0.20	0.34
9	48,580	8,282	18,665	0.17	0.38
10	46,732	10,908	29,678	0.23	0.64
11	51,780	9,092	21,143	0.18	0.41
12	192,044	16,303	56,217	0.08	0.29
รวม	860,406	155,711	403,074	0.18	0.47

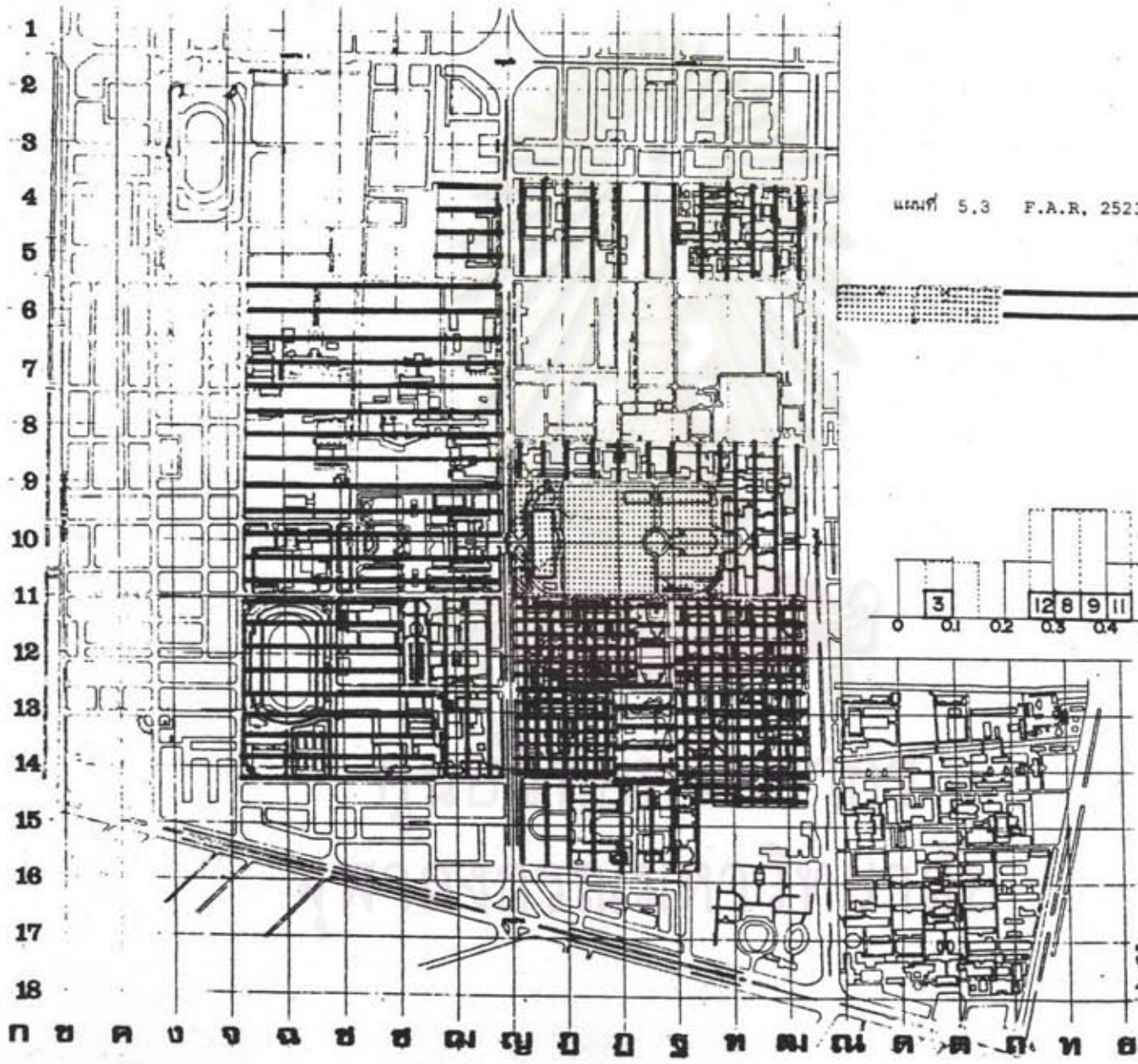
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

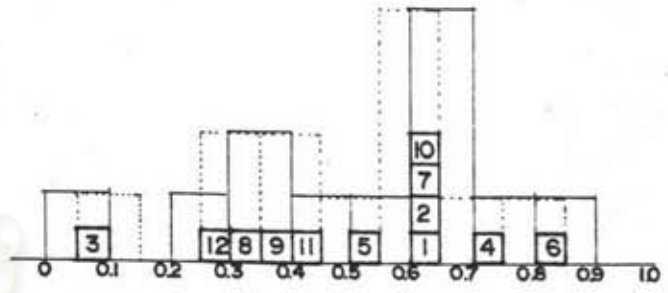
แบบ 5.2 G.A.C. 2523

92
 วิทยาลัยการเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี
 วิทยาเขตสุพรรณบุรี

แผนผัง 5.3 F.A.R. 2523

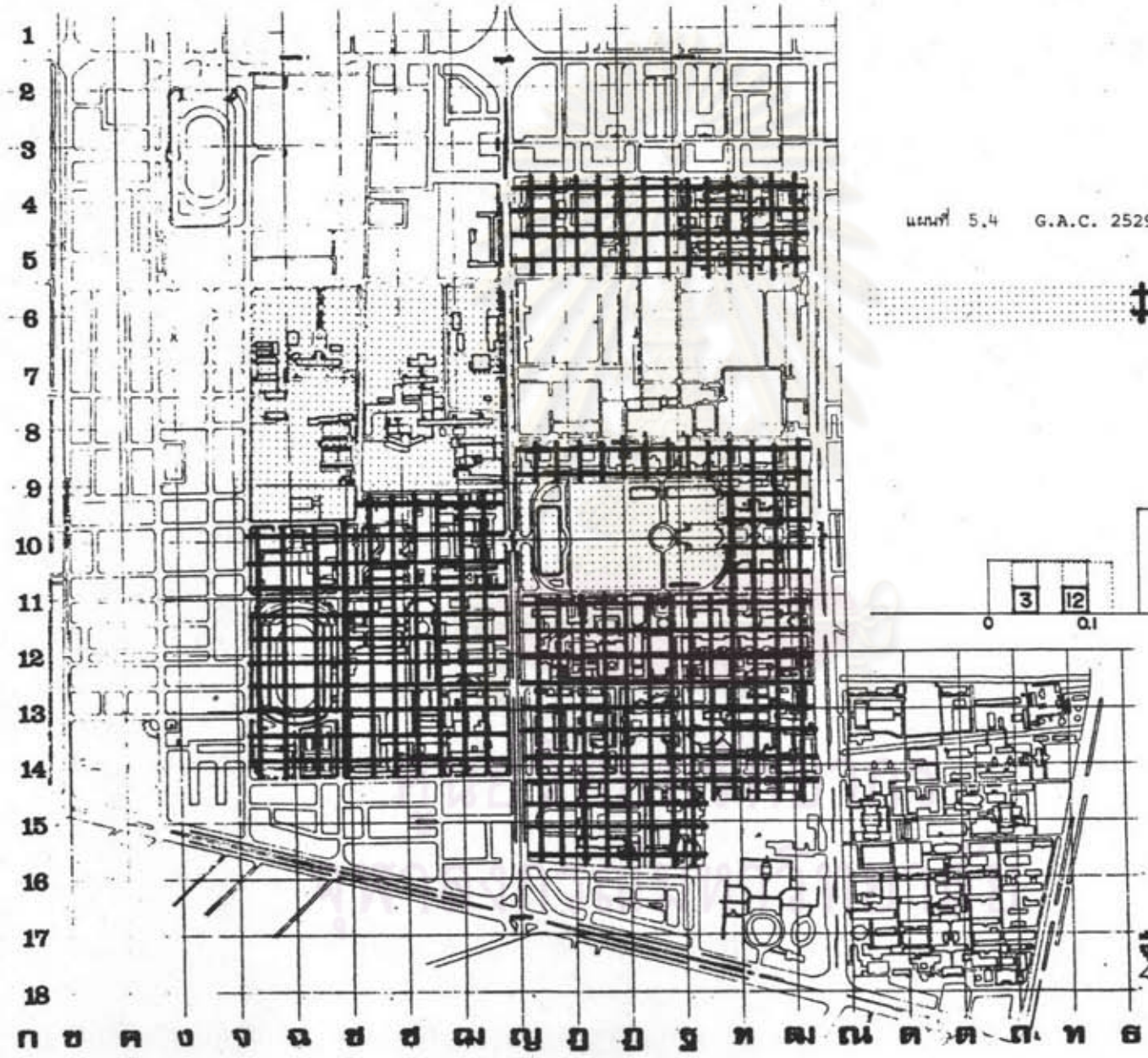

93
 วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัย
 กรุงเทพฯ

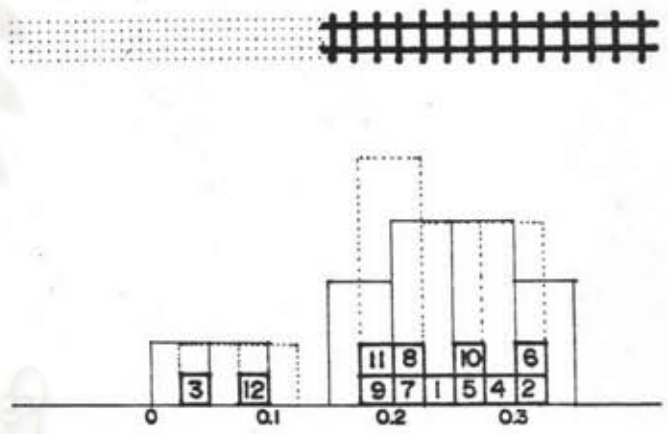
ตารางที่ 5.4 G.A.C. และ F.A.R. พ.ศ.2529

BLOCK	พื้นที่ดิน (ตารางเมตร)	พื้นที่อาคารคลุมดิน (ตารางเมตร)	พื้นที่อาคารรวม (ตารางเมตร)	G.A.C.	F.A.R.
1	83,738	20,433	61,377	0.24	0.73
2	62,168	18,635	44,457	0.30	0.72
3	75,888	3,173	5,968	0.04	0.08
4	90,792	25,957	65,762	0.29	0.72
5	25,048	6,811	13,028	0.27	0.52
6	62,648	19,235	58,419	0.31	0.93
7	48,348	10,341	30,377	0.21	0.63
8	72,640	14,616	24,483	0.20	0.34
9	48,580	8,710	20,377	0.18	0.42
10	46,732	10,908	29,678	0.23	0.64
11	51,780	9,092	21,143	0.18	0.41
12	172,844	14,425	53,055	0.08	0.31
รวม	841,206	162,336	428,124	0.19	0.51

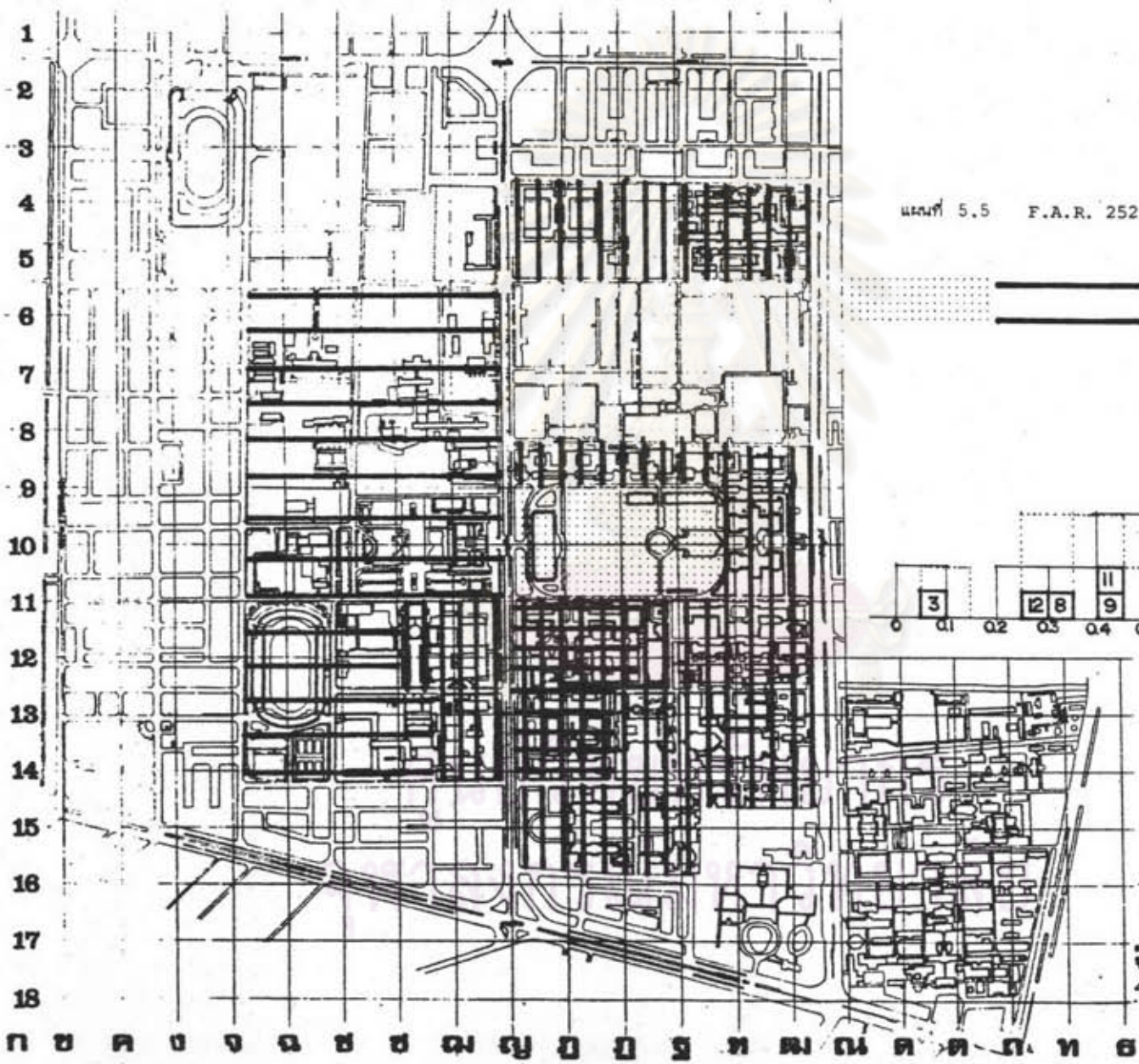
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

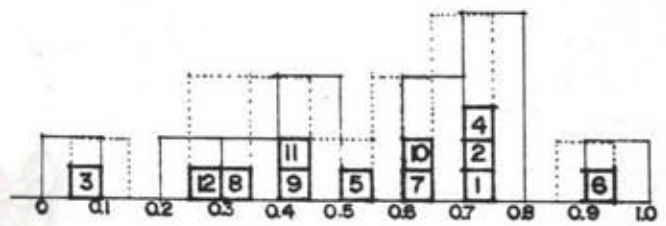
แผนที่ 5.4 G.A.C. 2529

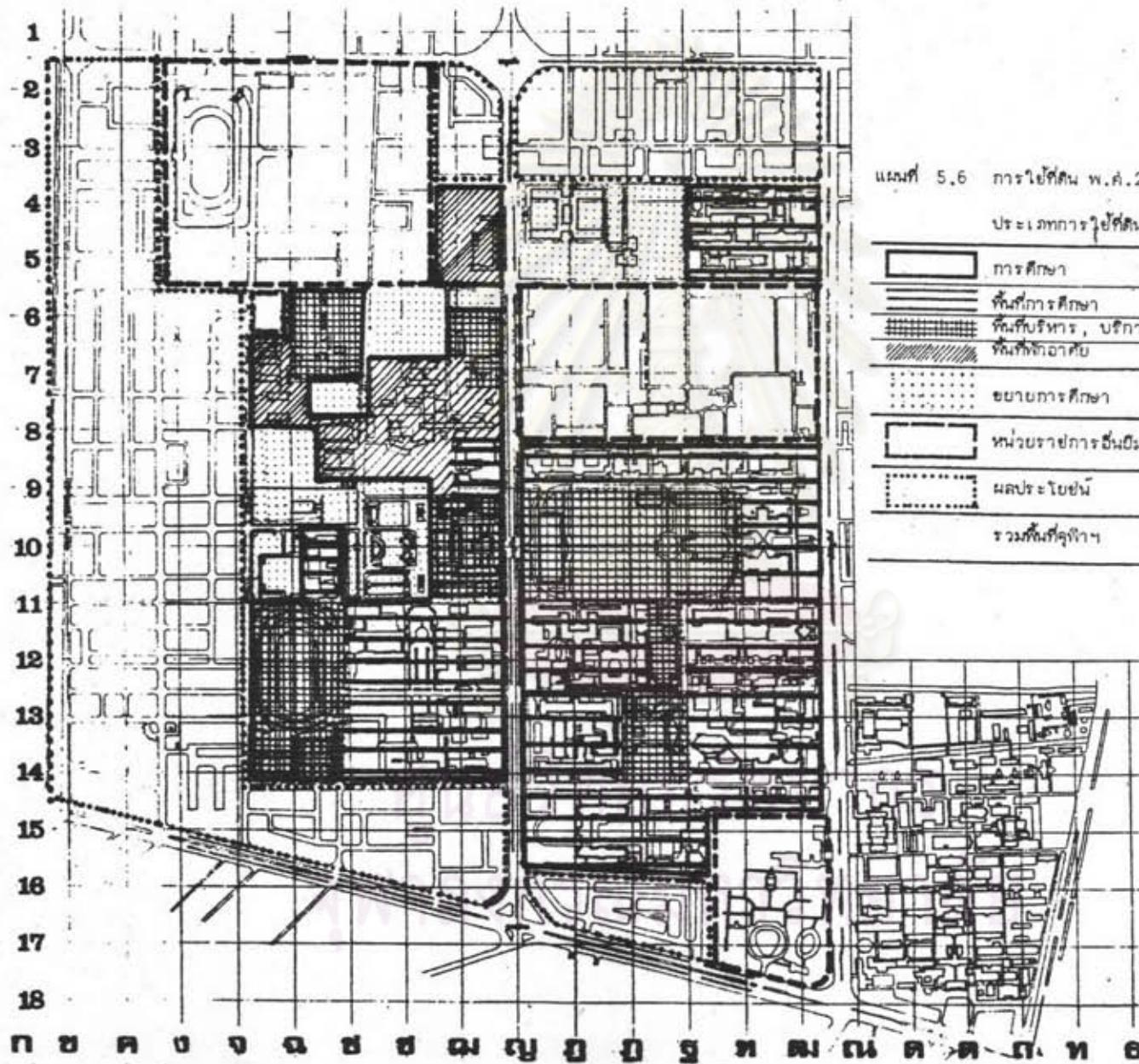
ศูนย์หอสมุดแห่งชาติ
กรุงเทพฯ

แบบที่ 5.5 F.A.R. 2529

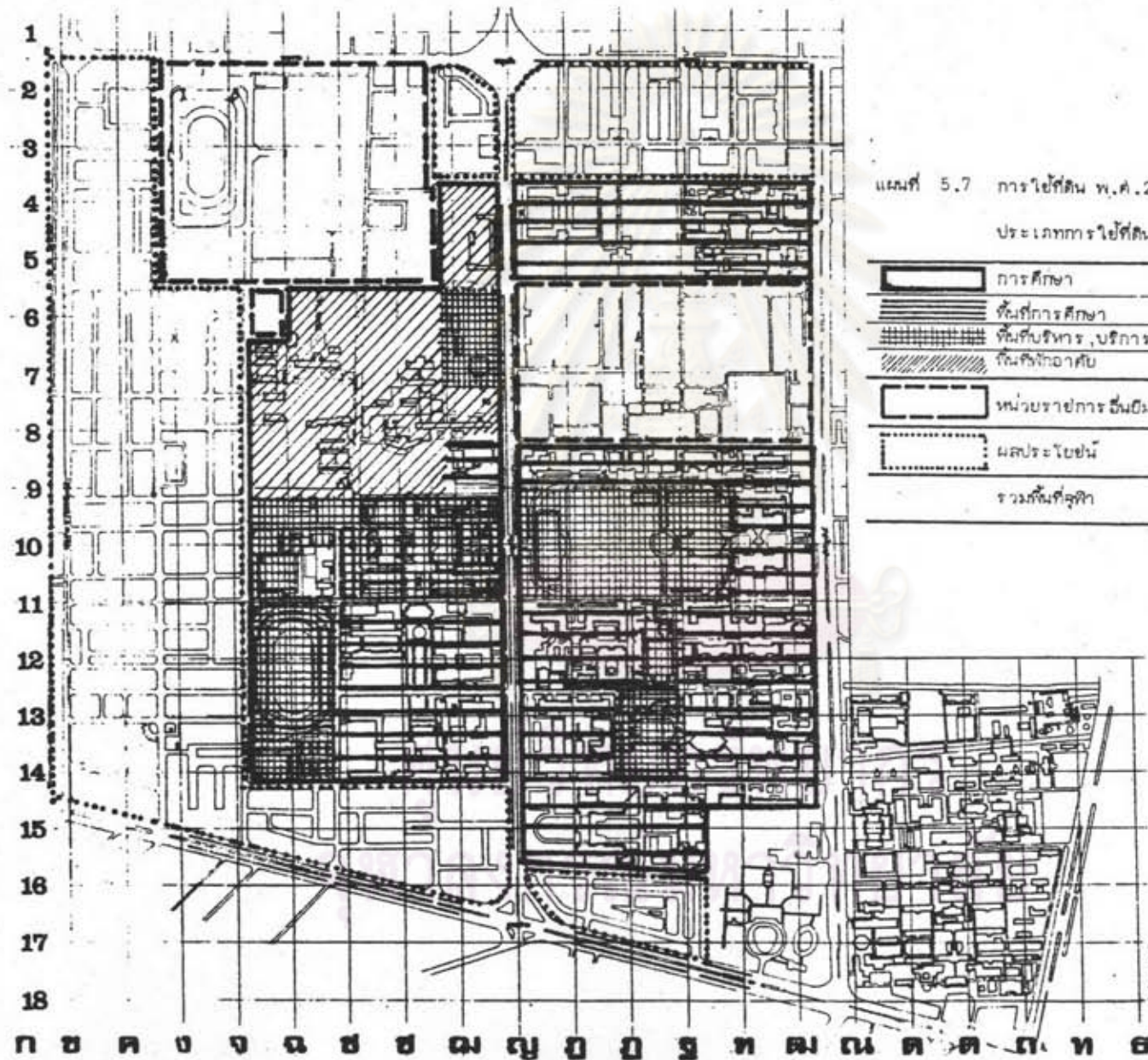
โครงการพัฒนาระบบการขนส่ง
กรมการขนส่งทางบก
06

แผนที่ 5.6 การโยกที่ดิน พ.ศ.2517

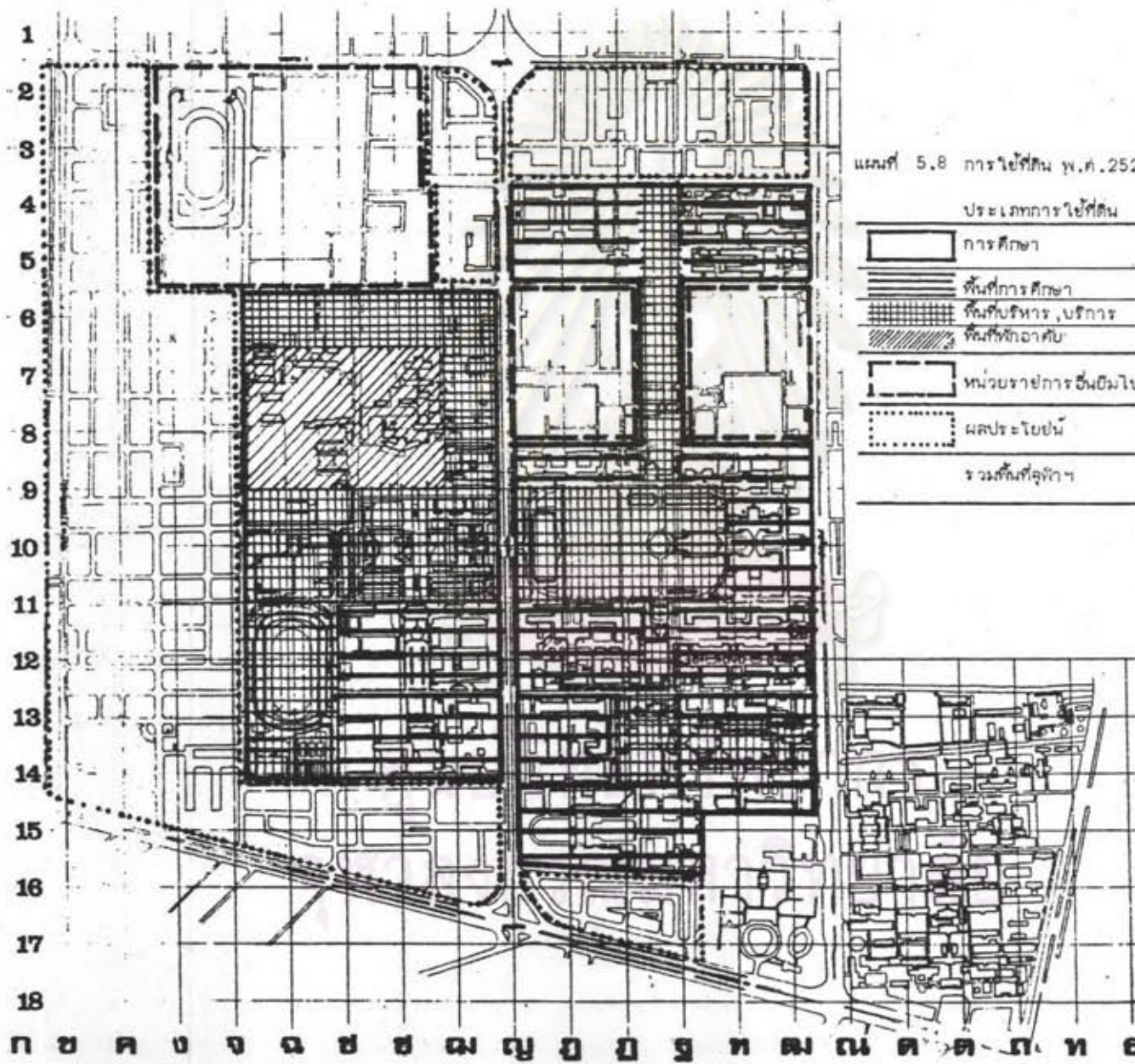
ประเภทการโยกที่ดิน	ไร่	ร้อยละ
การศึกษา	401.6	33.7
พื้นที่การศึกษา	256.0	63.8
พื้นที่บริหาร, บริการ	106.2	26.4
พื้นที่พักผ่อน	39.4	9.8
ขยายการศึกษา	147.4	12.4
หน่วยราชการชั้นมัธยม	264.2	22.2
ผลประโยชน์	377.4	31.7
รวมทั้งสิ้น	1,190.6	100.00

97
 97
 97

แผนที่ 5.7 การใช้ที่ดิน พ.ศ.2523

ประเภทการใช้ที่ดิน	ไร่	ร้อยละ
การศึกษา	557.8	48.3
พื้นที่การศึกษา	302.1	54.2
พื้นที่บริหาร, บริการ	170.3	30.5
พื้นที่กีฬา	85.4	15.3
หน่วยราชการอื่นที่มีใช้	226.3	19.6
แผลประโยชน์	370.0	32.1
รวมพื้นที่ศึกษา	1,154.1	100.0

แผนที่ 5.8 การใช้ที่ดิน พ.ศ.2529

ประเภทการใช้ที่ดิน	ไร่	ร้อยละ
การศึกษา	558.5	48.39
พื้นที่การศึกษา	266.3	47.68
พื้นที่บริหาร, บริการ	219.7	39.34
พื้นที่กีฬาอาศัย	72.5	12.98
หน่วยราชการชั้นมัธยมศึกษา	213.6	18.51
ผลประโยชน์	362.0	33.10
รวมพื้นที่ศึกษา	1,154.1	100.00

สำหรับการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินเพื่อการศึกษาในปี 2517 ล่ามการไ้ที่ดินของมหาวิทยาลัยในพื้นที่ในเขตการศึกษา จำนวน 401.6 ไร่ หรือ 33.7% ของพื้นที่ทั้งหมด ทั้งนี้พื้นที่กำหนดให้เป็นพื้นที่สำหรับขยายการศึกษาจำนวน 147.4 ไร่ หรือ 12.4% ของพื้นที่ทั้งหมดจนถึงปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการขยายพื้นที่การศึกษาออกไปจนครอบคลุมบริเวณทั้งหมด ทั้งนี้ได้มีการกำหนดประเภทการใช้ที่ดินและโครงการพัฒนาที่ดินในพื้นที่เหล่านี้ไว้อย่างชัดเจน ซึ่งทำให้พื้นที่ในเขตการศึกษาเมื่อ พ.ศ.2523 เพิ่มขึ้นเป็น 557.8 ไร่ หรือ 48.3% ของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีพื้นที่ในส่วนการศึกษาเพิ่มขึ้น 156.2 ไร่ หรือ 38.89% ของพื้นที่เขตการศึกษาเมื่อปี 2517 สำหรับแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 ได้กำหนดให้พื้นที่เขตการศึกษาเพิ่มขึ้นเพียง 0.7 ไร่ หรือ 0.13% ของพื้นที่เขตการศึกษาในปี 2523 ทำให้พื้นที่เขตการศึกษาในปี 2529 มีพื้นที่ 558.5 ไร่ หรือ 48.4% ของพื้นที่ทั้งหมด ทั้งนี้การพัฒนามหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่เขตการศึกษาจะดำเนินการในพื้นที่เท่าเดิม โดยจะเพิ่มความหนาแน่นของอาคารและการใช้ที่ดินดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยไม่มีการเพิ่มเนื้อที่สำหรับเขตการศึกษา

อุปสรรคที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็การที่ถนนพญาไท ซึ่งเป็นถนนสายสำคัญเชื่อมต่อกับถนนพหลโยธินไปยังภาคเหนือของประเทศไทย สดผ่านกลางแบ่งพื้นที่การศึกษาออกเป็น 2 ส่วน อันก่อให้เกิดปัญหาการใช้ที่ดินเป็นอย่างยิ่ง และโดยลักษณะที่ตั้งหน่วยงานทางด้านบริหารและบริการส่วนใหญ่จะอยู่ทางฝั่งตะวันตกในขณะที่พื้นที่การศึกษาจะอยู่ในฝั่งตะวันออก อันทำให้มีความจำเป็นในการติดต่อระหว่างพื้นที่ทั้งสองฝั่งอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะทำให้โอกาสในการเกิดอุบัติเหตุมีมากขึ้น ในอดีตที่ผ่านมาจำนวนอุบัติเหตุบนถนนพญาไทในบริเวณหน้ามหาวิทยาลัยก็ทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินและชีวิตของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตลอดมา อุปสรรคดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่มหาวิทยาลัยจะต้องหาทางป้องกันและแก้ไขมิให้เกิดขึ้นได้

ตารางที่ 5.5 การเกิดอุบัติเหตุบนถนนหนทางไทย

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ	จำนวน	ตาย	บาดเจ็บ สาหัส	บาดเจ็บ เล็กน้อย	ทรัพย์สิน เสียหาย (บาท)
ปทุมธานีทั้งเขต (อุบัติเหตุในเขตปทุมธานีสูงที่สุดในกองบังคับการตำรวจนครบาลใต้)	730	12	114	228	752,267.-
บนถนนหนทางไทยตลอดสาย	141	9	78		195,685.-
บนถนนหนทางไทยเฉพาะด้านหน้า - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	50	1	6		120,972.64

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.6 การเกิดอุบัติเหตุบนถนนพญาไทเฉพาะบริเวณหน้าจุฬาฯ จำแนกตามวันที่เกิดอุบัติเหตุ

วันที่เกิด เหตุ	จำนวน อุบัติเหตุ	ตาย		บาดเจ็บ		ทรัพย์สินเสียหาย ประมาณ
		ผู้ใหญ่	เด็ก	ผู้ใหญ่	เด็ก	
อาทิตย์	7	-	-	-	-	6,800 .-
จันทร์	13	-	-	1	1	27,200 .-
อังคาร	11	-	-	1	-	37,622.64
พุธ	3	-	-	1	-	3,800 .-
พฤหัสบดี	3	-	-	1	-	7,200 .-
ศุกร์	11	1	-	-	-	32,650 .-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.1.3 การกระจายตัวของที่ดินในความรับผิดชอบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากจะมีที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ณ บริเวณถนนพญาไท เขตปทุมวันแล้ว ยังได้รับการบริจาค ยืม เช่า หรือซื้อที่ดิน ในส่วนต่าง ๆ ของประเทศมาอยู่ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย ทั้งในความรับผิดชอบระดับคณะ และส่วนกลางอีกจำนวนมาก โดยมีขนาดของที่ดินที่แตกต่างกันมาก ทั้งนี้ ส่วนใหญ่แล้วมหาวิทยาลัยจะได้ที่ดินเหล่านี้มาโดยการบริจาค โดยผู้บริจาคมีเป้าหมายให้มหาวิทยาลัยนำมาใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษา โดยเฉพาะ ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้จึงทำให้ที่ดินของมหาวิทยาลัยมีกระจายอยู่ทั่วไป และมีขนาดต่าง ๆ กันจนไม่สามารถนำมาใช้สำหรับการพัฒนาการศึกษาที่สมบูรณ์ได้

นอกจากนี้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ได้กำหนดนโยบายทางด้านการศึกษาที่การศึกษาไว้ให้ชัดเจนว่าจะดำเนินการในลักษณะใด ถึงจะผิวนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 3 ที่จะมีการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนขึ้นที่จังหวัดชลบุรี แต่ก็ไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง และไม่ปรากฏในนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 และ 5 ดังนั้นจึงทำให้มหาวิทยาลัยไม่ผิวนโยบายในการจัดหาที่ดินเพิ่มเติม ลักษณะการได้มาของที่ดินเป็นความศรัทธาของผู้บริจาคที่มีต่อมหาวิทยาลัย และต้องการสนับสนุนการศึกษา หรือเป็นเพราะความจำเป็นของการศึกษาที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดิน ณ บริเวณถนนพญาไทได้ โดยลักษณะดังกล่าวนี้มหาวิทยาลัยน่าจะได้มีการศึกษาและกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการได้มาของที่ดินในลักษณะต่าง ๆ ในขณะเดียวกันก็ควรมีแผนดำเนินงานรองรับเพื่อจะได้มาที่ดินที่ได้มาไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์อย่างจริงจัง ถ้าไม่เช่นนั้นทรัพยากรส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยจะถูกทิ้งไว้ด้วยความสูญเปล่า ไม่ได้ใช้ประโยชน์ดัง เช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลของมหาวิทยาลัยที่ผิวนโยบายไม่ชัดเจนนั่นเอง

ตารางที่ 5.7 ที่ดินในความรับผิดชอบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ตั้ง	จำนวนโฉนด	พื้นที่	หมายเหตุ
1. เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ	2	1,199 ไร่ 1 งาน 22 ตรว.	เป็นขนาดที่ดินตามโฉนด
2. เขตพระโขนง กรุงเทพฯ	3	1 ไร่ 1 งาน 58 ตรว.	
3. เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ	1	- 3 งาน 97 ตรว.	
4. ป้อมอ้อมนุช กรุงเทพฯ	28	9 ไร่ 3 งาน 51 ตรว.	
5. เชียงใหม่	1	59 ไร่ - -	
6. บางละมุง ชลบุรี	1	- ไร่ 2 งาน -	
7. อ่างศิลา ชลบุรี	-	9 ไร่ (ประมาณ)	ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์
8. เกาะสีชัง ชลบุรี	-	225 ไร่ - -	สถานีวิจัยวิทยาศาสตร์ทาง ทะเลและอุษณภูมิศาสตร์
9. พัทยา ชลบุรี	-	- - 200 ตรว.	
10. หัวหิน ประจวบฯ	2	16 ไร่ - 32 ตรว.	
11. นครปฐม	-	79 ไร่ - -	คณะสัตวแพทยศาสตร์
12. ระยอง	2	3 ไร่ - 280 ตรว.	คณะศุศาสตร์
13. รังสิต กิ่งเหนือ	1	39 ไร่ 2 งาน 24 ตรว.	
14. อาคาร 5 ถนนราช- ดำเนิน (ชั้น 3 และ 4)	-	- - - -	เป็นการเช่าอาคารเพื่อใช้ ทำเป็นคลินิกทันตกรรมของ คณะทันตแพทยศาสตร์

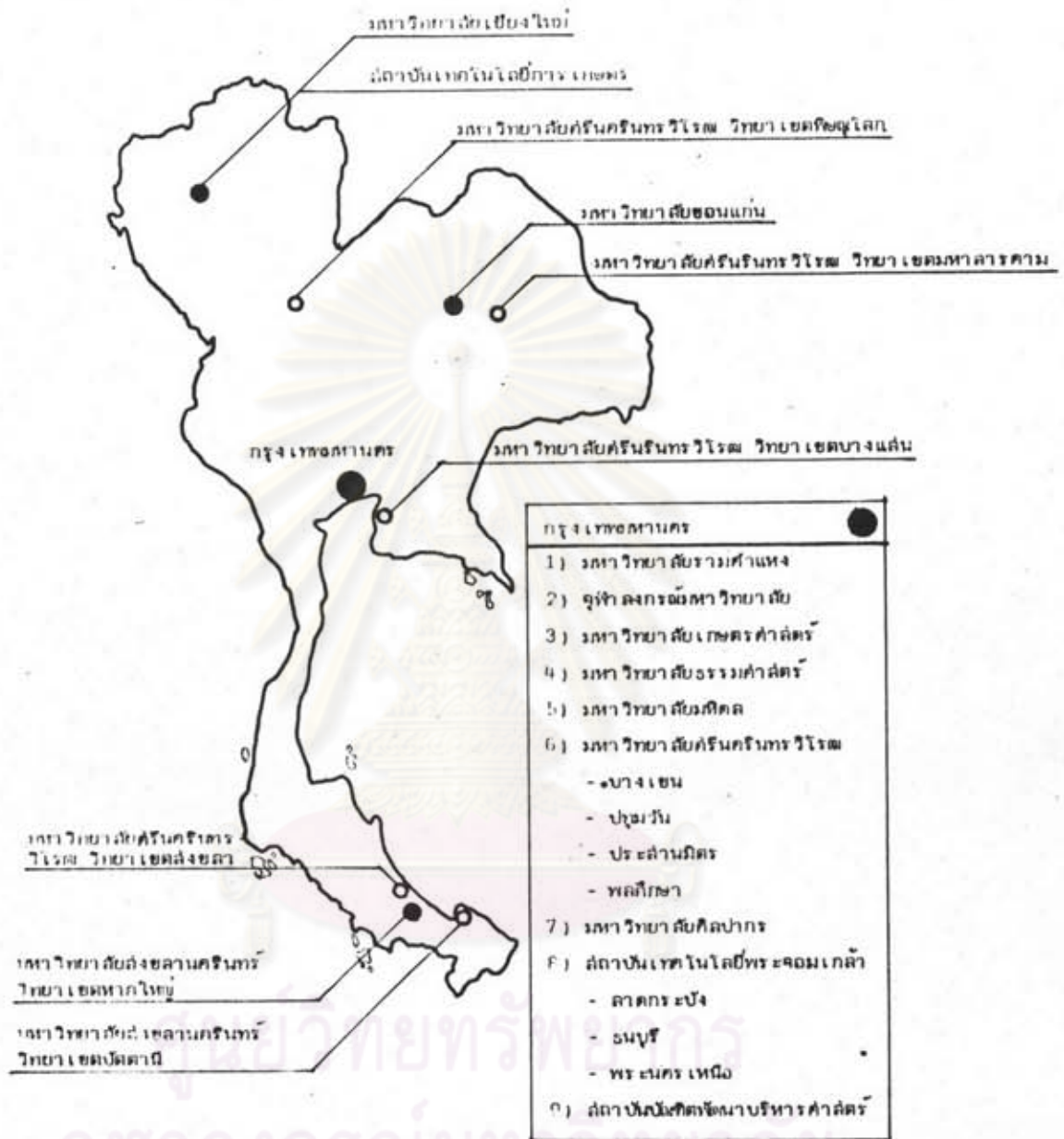
5.1.4 จำนวนนิสิต

(1) การเปรียบเทียบจำนวนนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันอุดมศึกษาขนาดใหญ่ ถ้าไม่พิจารณา รวมมหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแล้ว นับว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีจำนวนนิสิตในระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนมากกว่าทุก ๆ มหาวิทยาลัย กล่าวคือ ในระดับปริญญาตรี คิดเป็น 17.30% ของนิสิตทั้งหมดและในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็น 35.86% ของนิสิตทั้งหมด

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของจำนวนนิสิตทั้งประเทศ โดยใช้ข้อมูลปีการศึกษา 2520 นิสิตของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 67.22% ในขณะที่นิสิตในส่วนภูมิภาคมีจำนวนเพียง 32.78% ถึงแม้ว่าจะมีนโยบายในการคัดสรรโควตาให้นิสิตส่วนภูมิภาค มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคแล้วก็ตาม และถ้าพิจารณารวมมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้วยแล้ว จำนวนนิสิต นักศึกษา ในส่วนภูมิภาคจะมีจำนวนเพียง 13.38% ของจำนวนนิสิต นักศึกษาทั่วประเทศ ข้อมูลดังกล่าวช่วยอมแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายในการกระจายการศึกษาออกสู่ชุมชนชนบทแล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติ กรุงเทพมหานคร ก็ยังเป็นศูนย์กลางของการศึกษาอุดมศึกษา ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากร เข้าสู่กรุงเทพมหานคร

สำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่เก่าแก่ลุ่มบูรณ และมีความเจริญก้าวหน้ามากที่สุดในประเทศไทย เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในภาคกรุงเทพมหานครแล้วจะพบว่า จำนวนนิสิตในระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวนคิดเป็น 27.12% ของจำนวนนิสิตนักศึกษาทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร ถ้าไม่รวมมหาวิทยาลัยรามคำแหง และคิดเป็น 7.67% ของจำนวนนิสิตทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร ถ้ารวมมหาวิทยาลัยรามคำแหง และเมื่อพิจารณาการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งยังไม่มีเปิดสอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในขณะเดียวกัน การศึกษาในระดับนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาในภาคกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนถึง 97.02% และเป็นการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคเพียง 2.98% เท่านั้น สำหรับการจัดการศึกษาในระดับนี้

แผนที่ 5.9 แสดงที่ตั้งของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.8 จำนวนนิสิต นักศึกษา จำแนกตามมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2520

มหาวิทยาลัย	จำนวนนิสิตนักศึกษา				
	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	รวม		
			คน	ร้อยละ	
			ก	ข	
<u>กรุงเทพมหานคร</u>					
1) มหาวิทยาลัยรามคำแหง	117,415	-	117,415	59.19	-
2) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	12,564	2,997	15,561	7.84	19.22
3) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	6,189	1,082	7,271	3.66	8.98
4) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	8,800	1,528	10,328	5.21	12.75
5) มหาวิทยาลัยมหิดล	4,040	789	4,829	2.43	5.96
6) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ					
- บางเขน	1,807	-	1,807	0.91	2.23
- ปทุมวัน	1,341	-	1,341	0.68	1.66
- ประสานมิตร	3,948	636	4,584	2.31	5.66
- พลศึกษา	1,738	-	1,738	0.88	2.15
7) มหาวิทยาลัยศิลปากร	1,824	218	2,042	1.03	2.52
8) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า					
- ลาดกระบัง	1,060	25	1,085	0.55	1.34
- ธนบุรี	1,420	58	1,478	0.74	1.83
- พระนครเหนือ	1,590	21	1,611	0.81	1.99
9) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	753	753	0.38	0.93
รวม กรุงเทพมหานคร					
ก. รวมมหาวิทยาลัยรามคำแหง	163,736	8,107	171,843	86.62	
ข. ไม่รวมมหาวิทยาลัยรามคำแหง	46,321	8,107	54,428		67.22

ตารางที่ 5.8 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย	จำนวนนิสิตนักศึกษา				
	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	รวม		
			คน	ร้อยละ	
				ก	ข
<u>ส่วนภูมิภาค</u>					
1) มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2,965	-	2,965	1.49	3.66
2) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	7,738	227	7,965	4.02	9.84
3) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ					
- บางแสน	4,350	4	4,354	2.19	5.38
- พิษณุโลก	2,665	18	2,683	1.35	3.31
- มหาสารคาม	2,536	-	2,536	1.28	3.13
- สงขลา	2,629	-	2,629	1.33	3.25
4) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์					
- ปัตตานี	1,904	-	1,904	0.96	2.35
- หาดใหญ่	1,315	-	1,315	0.66	1.62
5) สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร	191	-	191	0.10	0.24
รวม ส่วนภูมิภาค	26,293	249	26,542	13.38	32.78
รวมทั้งหมด					
ก. รวมมหาวิทยาลัยรามคำแหง	190,029	8,356	198,385	100.00	
ข. ไม่รวมมหาวิทยาลัยรามคำแหง	72,614	8,356	80,970		100.00

ที่มา รายงานการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2520

ตารางที่ 5.9 การเปรียบเทียบจำนวนนิสิตในกรุงเทพมหานคร กับส่วนภูมิภาค

สถานที่ตั้ง	จำนวน สถาบัน	จำนวนนิสิตนักศึกษา					
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		รวม	
		คน	%	คน	%	คน	%
ก) รวมมหาวิทยาลัย - รวมค่าแห่ง							
- กรุงเทพมหานคร	9	163,736	86.16	8,107	97.02	171,843	86.62
- ส่วนภูมิภาค	5	26,293	13.84	249	2.98	26,542	13.38
รวม	14	190,029	100.00	8,356	100.00	198,385	100.00
ข) ไม่รวมมหาวิทยาลัย - รวมค่าแห่ง							
- กรุงเทพมหานคร	8	46,321	63.79	8,107	97.02	54,428	67.22
- ส่วนภูมิภาค	5	26,293	36.21	249	2.98	26,542	32.78
รวม	13	72,614	100.00	8,356	100.00	80,970	100.00

หมายเหตุ : เป็นจำนวนนิสิต นักศึกษา ปีการศึกษา 2520 เฉพาะสถาบันการศึกษา

ระดับอุดมศึกษาในภาครัฐบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.10 การเปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับจำนวนทั้งหมด
ระดับกรุงเทพมหานคร และทุกสถาบัน

สถานที่ตั้ง ระดับการศึกษา	กรุงเทพมหานคร			รวมทุกสถาบัน		
	จุฬาฯ	รวม	ร้อยละ	จุฬาฯ	รวม	ร้อยละ
ก) รวมมหา วิทยาลัย รามคำแหง						
ปริญญาตรี	12,564	163,736	7.67	12,564	190,029	6.61
สูงกว่าปริญญาตรี	2,997	8,107	36.97	2,997	8,356	35.87
รวม	15,561	171,843	9.06	15,561	198,385	7.84
ข) ไม่รวมมหา วิทยาลัยรามคำแหง						
ปริญญาตรี	12,564	46,321	27.12	12,564	72,614	17.30
สูงกว่าปริญญาตรี	2,997	8,107	36.97	2,997	8,356	35.86
รวม	15,561	54,428	28.59	15,561	80,970	19.21

หมายเหตุ : เป็นจำนวนนิสิต นักศึกษา ปีการศึกษา 2520 เฉพาะสถาบันการศึกษา
ระดับอุดมศึกษาในภาครัฐบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีบทบาทอย่างมาก กล่าวคือ ผลผลิตของมหาวิทยาลัยมีจำนวนคิดเป็น 35.86% เมื่อเปรียบเทียบกับทั้งประเทศ และ 36.97% เมื่อเปรียบเทียบกับเฉพาะมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นอันดับล้นหลามก่อนนโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัย ที่เน้นในด้าน การขยายการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี

จากตัวเลขดังกล่าวข้างต้น บ่อมแสดงให้เห็นบทบาทที่สำคัญของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ที่มิต่อการศึกษาศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญา ตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งมหาวิทยาลัยมีส่วนรับผิดชอบอย่างมาก ไม่ต่ำกว่า 1 ใน 3 ของผลิตในส่วนนี้

(2) การเปลี่ยนแปลงจำนวนผลิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นับตั้งแต่การก่อตั้งมหาวิทยาลัยเป็นต้นมา การขยายตัวด้านจำนวนผลิต มิแนวน้อมที่เปลี่ยนไปมากในรอบ 20 ปีหลัง นับตั้งแต่การวางแผนพัฒนาการศึกษาเป็นต้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการ เพิ่มจำนวนผลิตในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ในช่วงระยะเวลาแผนที่ 1 และ แผนที่ 2 ซึ่งมีอัตราการเพิ่มสูงมากถึง 818.75% และ 297.51% ตามลำดับ สำหรับ ในระดับปริญญาตรีนั้น มีการเพิ่มจำนวนผลิตสูงสุดในช่วงของแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 2 ซึ่งมีจำนวน ถึง 56.19% เป็นที่น่าสังเกตว่า ในระหว่างแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 4 และ 5 มหาวิทยาลัยมี นโยบายที่จะรักษาระดับปริมาณการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรี โดยมุ่งจะผลิตบัณฑิตในระดับ สูงกว่าปริญญาตรี แต่เมื่อพิจารณาถึงจำนวนผลิตที่ตั้งเป้าหมายไว้ในแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 5 จะ มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นไปถึง 16.79% ซึ่งอาจจะมีเหตุผลเนื่องมาจากการจัดตั้งคณะใหม่ คือ คณะ ศิลปกรรมศาสตร์ เพิ่มขึ้นอีก 1 คณะ ถ้าพิจารณาในแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 4 นั้น จะมีอัตราเพิ่ม ของจำนวนผลิตในระดับปริญญาตรีเพียง 5.07% ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายข้างต้น สำหรับใน ระดับสูงกว่าปริญญาตรีได้กำหนดให้เพิ่มขึ้นถึง 48.82% ในแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 5 ใน ขณะนี้ในแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 4 นั้น จำนวนผลิตในระดับสูงกว่าปริญญาตรีนั้นมีอัตรา การเพิ่มเพียง 11.72% ทั้งนี้ในแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 4 นั้น จำนวนผลิตในระดับสูงกว่า ปริญญาตรีนั้นต่ำกว่าเป้าหมาย 28.11% และการผลิตบัณฑิตในระดับสูงกว่าปริญญาตรีต่ำกว่า เป้าหมายถึง 41.08% ทั้งนี้บ่อมแสดงให้เห็นถึงปัญหาในการดำเนินงานของการศึกษาศึกษา ในระดับนี้ และบ่อมจะส่งผลกระทบต่อเป้าหมายที่วางไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 5 ด้วย ซึ่งมหาวิทยาลัยจะต้องวางมาตรการและแผนดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จากแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 4

ตารางที่ 5.11 การเปลี่ยนแปลงจำนวนนิสิตตั้งแต่แผนพัฒนาการศึกษาาระยะที่ 1 ถึงแผนพัฒนาการศึกษาาระยะที่ 5

ประเภท	2503	แผน 1 พ.ศ. 2504-2509		แผน 2 พ.ศ. 2510-2514		แผน 3 พ.ศ. 2515-2519		แผน 4 พ.ศ. 2520-2524		แผน 5 พ.ศ. 2525-2529	
		2509	(2509) - (2503)	2514	(2514) - (2509)	2519	(2519) - (2514)	2524	(2524) - (2519)	2529	(2529) - (2524)
ปริญญาตรี	6,067	7,362 (+21.34%)	11,499	4,137 (+56.19%)	12,246	747 (+6.50%)	12,867	621 (+5.07%)	15,028	2,161 (+16.79%)	
สูงกว่าปริญญาตรี	48	441 (+818.75%)	1,753	1,312 (+297.51%)	3,251	1,498 (+85.45%)	3,632	381 (+11.72%)	5,405	1,773 (+48.82%)	
รวม	6,115	7,688 (+27.60%)	13,252	5,449 (+69.83%)	15,497	2,245 (+16.94%)	16,499	1,002 (+6.47%)	20,433	3,934 (+23.84%)	

หมายเหตุ ตัวเลขในแผนพัฒนาการศึกษาาระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) เป็นตัวเลขที่ตั้งไว้ในเป้าหมายของสำนักงานนิสิต

5.1.5 บุคลากร

บุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย อาจารย์ ข้าราชการ และ ลูกจ้าง อาจารย์เป็นบุคลากรที่มีความสำคัญต่อการผลิตบัณฑิต ในระยะเวลาตั้งแต่แผนพัฒนา การศึกษาระยะที่ 1 จนถึงปัจจุบัน อัตราการเพิ่มของบุคลากรของมหาวิทยาลัยอยู่ในอัตราที่ ค่อนข้างสูง ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ต้องมีการเพิ่มบุคลากรนั้นอยู่ที่การ เพิ่มจำนวนนิสิตที่มีอยู่ ตลอดเวลา จากการวิเคราะห์หัตถ์เลขการเปลี่ยนแปลงบุคลากรของมหาวิทยาลัย จะพบว่า อัตราการเพิ่มบุคลากรสูงสุดจะอยู่ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 2 คือ มีการเพิ่มจำนวน อาจารย์ถึง 81.19% ในขณะที่จำนวนบุคลากรรวมทุกประเภทเพิ่มถึง 145.78% ซึ่งจะ สัมพันธ์การเพิ่มของจำนวนนิสิต สำหรับในแผนพัฒนา ระยะที่ 5 การเพิ่มของจำนวนบุคลากร ในลักษณะที่ใกล้เคียงกับแผนพัฒนา ระยะที่ 4 เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตจะเห็นว่า มหาวิทยาลัยได้พยายามปรับสัดส่วนดังกล่าวให้อยู่ในสภาพที่ดีขึ้นจากสัดส่วน 1:13.24 ใน แผนพัฒนา ระยะที่ 1 เป็น 1:7.10 ในแผนพัฒนา ระยะที่ 4 และ 1:7.62 ในแผนพัฒนา ระยะ ที่ 5 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ซึ่ง เกณฑ์ดังกล่าวอยู่ระหว่าง เกณฑ์ต่ำสุดทาง ล่าชาแพทย์ศาสตร์ (1:4) และเกณฑ์สูงสุดทางมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ (1:8) สำหรับ อัตราส่วนอาจารย์ต่อบุคลากรทั้งหมด เมื่อเริ่มมีแผนพัฒนาสัดส่วนของบุคลากรจะมีจำนวน อาจารย์อยู่ถึง 73.22% อัตราส่วนดังกล่าวจะลดลงมา เรื่อย ๆ จนถึงสุดแผนพัฒนา ระยะที่ 4 สัดส่วนของบุคลากรจะประกอบด้วยอาจารย์ 41.69% และในแผนพัฒนา ระยะที่ 5 กำหนดไว้ เป็น 40.93% จากการลดสัดส่วนของจำนวนอาจารย์ต่อบุคลากร ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยได้มีบทบาททางด้านอื่นมากขึ้น นอกจากภารกิจทางด้าน การเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นหน้าที่หลักแล้ว มหาวิทยาลัยยังต้องรับบทบาททางด้าน การวิจัย บริการทางวิชาการ แก่สังคม และอื่น ๆ ซึ่งเป็นสิ่งทำให้สัดส่วนของบุคลากรเปลี่ยนแปลงไป

5.1.6 งบประมาณ

การบริหารงานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาศัยงบประมาณจากแหล่งต่าง ๆ ที่ เป็นแหล่งงบประมาณส่วนใหญ่ที่มหาวิทยาลัยได้รับ คือ งบประมาณแผ่นดิน แต่ถึงอย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยก็ต้องจัดสรรงบประมาณจากเงินผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยเพิ่มเติมงบประมาณ แผ่นดินที่ได้รับ เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยในส่วนที่ยังขาดอยู่ นอกจากงบประมาณจาก 2 แหล่ง

ตารางที่ 5.12 การเปรียบเทียบสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิต กับเกณฑ์มาตรฐาน

ปีการศึกษา	สัดส่วนอาจารย์:นิสิต *1	เกณฑ์มาตรฐาน *2
2503	1 : 13.24	<u>ระดับปริญญาตรี</u>
2509	1 : 11.56	มนุษยศาสตร์ 1 : 18
2514	1 : 10.84	สังคมศาสตร์ 1 : 18
2519	1 : 8.15	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 1 : 10
2524	1 : 7.10	แพทยศาสตร์ 1 : 4
2529	1 : 7.62	วิจิตรศิลป์(สถาปัตยกรรม) 1 : 8
		ศึกษาศาสตร์ 1 : 15
		<u>ระดับสูงกว่าปริญญาตรี</u>
		สังคมศาสตร์ 1 : 5
		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 1 : 5
		แพทยศาสตร์
		ทันตแพทยศาสตร์ 1 : 4
		สัตวแพทยศาสตร์

* หมายเหตุ 1) พิจารณารวมนิสิตปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี โดยคิดจาก

จำนวนจริง

2) พิจารณาจากจำนวนนิสิตเต็มเวลา (FULL TIME STUDENT

EQUIVALENT-FITSE)

ตารางที่ 5.13 การเปลี่ยนแปลงจำนวนบุคลากรตั้งแต่แผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 1 ถึงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5

ประเภท	2503	แผน 1 พ.ศ.2504-2509		แผน 2 พ.ศ.2510-2514		แผน 3 พ.ศ.2515-2519		แผน 4 พ.ศ.2520-2524		แผน 5 พ.ศ.2525-2529 *2	
		2509	(2509) - (2503)	2514	(2514) - (2509)	2519	(2519) - (2514)	2524	(2524) - (2519)	2529	(2529) - (2524)
อาจารย์	462 (73.22%)*1	675 (72.04%)	213 +46.10%	1,223 (53.13%)	548 +81.19%	1,902 (45.50%)	679 +55.52%	2,267 (41.69%)	365 +19.19%	2,687 (40.93%)	420 +18.53%
บุคลากรรวม	631	937	306 +48.49%	2,03	1,366 +145.78%	4,180	1,877 +81.51%	5,437	1,257 +30.07%	6,729	1,292 +23.76%

*หมายเหตุ

- ร้อยละของจำนวนอาจารย์ต่อบุคลากรรวมของมหาวิทยาลัย
- ตัวเลขในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) เป็นตัวเลขที่ตั้งไว้ในเป้าหมายของจำนวนบุคลากร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใหญ่ดังกล่าวนี้แล้ว มหาวิทยาลัยยังมีที่มาของเงินงบประมาณ จากเงินทุนมหาวิทยาลัย ค่าธรรมเนียมการศึกษา เงินรับฝาก เงินทุนคณะ เงินทุนการศึกษา และเงินบริจาคต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำเงินเหล่านั้นมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนามหาวิทยาลัยตามขั้นตอนและวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ในการจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดิน เปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ตลอดแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) จะพบว่า ลักษณะการได้รับของแต่ละมหาวิทยาลัยในแต่ละปี จะมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงจำนวนนิสิต นักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัย อยู่ในอัตราที่ต่ำและไม่ได้ใช้งบประมาณในด้าน การลงทุน เพื่อการก่อสร้างอาคารใหม่ หรือครุภัณฑ์ เป็นที่น่าสังเกตว่า มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้รับงบประมาณโดยเฉลี่ยเพียง 3.67% ของงบประมาณที่ทุกมหาวิทยาลัยได้รับ ถึงแม้ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่มีจำนวนนักศึกษา มากก็ตาม ทั้งนี้ก็เพราะ มหาวิทยาลัยรามคำแหงสามารถเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษาได้มาก ซึ่งเงินจำนวนดังกล่าวจะเป็นแหล่งงบประมาณที่สำคัญที่จะนำมาใช้ในการพัฒนามหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งมีลักษณะเป็นมหาวิทยาลัยเปิดเหมือนกัน แนวโน้มของการได้รั้งงบประมาณแผ่นดินทั้งที่เริ่มก่อตั้งมหาวิทยาลัยก็อยู่ในอัตราที่ต่ำ ทั้งนี้ก็เพราะเหตุผลในลักษณะเดียวกับมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ในแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 4 พ.ศ. 2520-2524 ที่ผ่านมา นี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้รับรวมกัน รองจากมหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้รั้งงบประมาณในสัดส่วน 23.66% และ 11.82% ตามลำดับ จะเห็นว่ามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ดำเนินการสอน เน้นหนักในสาขาวิชา ค่าสมัครชีวิตภาพ คือ แพทย์ ทันตแพทย์ เกษียณค่าสมัคร ต้องใช้งบประมาณถึง 1 ใน 4 ของงบประมาณทั้งหมด ที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้รับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยที่ดำเนินการสอนทางด้านสังคมศาสตร์ อันได้แก่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เหล่านี้จะได้งบประมาณอยู่ในกลุ่มที่ต่ำ คือ 4.82 4.10 และ 2.27% ตามลำดับ ย่อมแสดงให้เห็นว่าการลงทุนสำหรับมหาวิทยาลัยทางด้าน การเรียนการสอนทางสังคมศาสตร์นั้นจะใช้งบประมาณน้อยมาก เมื่อเทียบกับวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์ชีวิตภาพ

ตารางที่ 5.14 การเปรียบเทียบงบประมาณแผ่นดินแต่ละมหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2520-2524

มหาวิทยาลัย	2520		2521		2522		2523		2524		ค่าเฉลี่ย
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	222.39	11.00	246.00	11.17	303.26	11.94	351.66	10.77	481.32	12.87	11.55
มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	269.31	13.32	227.39	10.33	228.69	2.01	263.14	8.06	241.63	6.46	9.44
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	160.33	7.93	202.89	9.22	282.06	11.11	497.57	15.24	368.42	9.85	10.67
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	220.97	10.93	244.59	11.11	257.11	10.12	427.35	13.09	518.28	13.85	11.82
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	86.14	4.26	104.58	4.75	99.87	3.93	121.51	3.72	144.60	3.86	4.10
มหาวิทยาลัยมหิดล	491.57	24.31	543.52	24.69	616.18	24.26	707.56	21.68	874.90	23.38	23.66
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	74.42	3.68	84.36	3.83	111.59	4.39	89.39	2.74	138.29	3.70	3.67
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	103.70	5.13	109.67	4.98	112.94	4.45	153.56	4.71	180.98	4.84	4.82
มหาวิทยาลัยศิลปากร	59.84	2.96	54.10	2.46	52.08	2.05	60.66	1.86	76.31	2.04	2.27
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	213.38	10.55	250.91	11.40	315.19	12.41	332.33	10.18	365.54	9.77	10.86
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร	15.41	0.76	19.21	0.87	22.78	0.90	29.78	0.91	33.30	0.89	0.87
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	82.34	4.07	90.59	4.11	109.73	4.32	184.24	5.64	236.10	6.31	4.89
สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์	22.22	1.10	23.75	1.08	28.12	1.11	27.93	0.86	34.76	0.93	1.02
มหาวิทยาลัยโยทยธรมาธิราช	-	-	-	-	-	-	17.73	0.54	46.86	1.25	0.36
รวม	2,022.02	100.00	2,201.56	100.00	2,539.60	100.00	3,264.41	100.00	3,741.29	100.00	100.00

สำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แหล่งเงินทุนที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่ง คือ งบประมาณจากเงินผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2516 เป็นต้นมา สักขะการก่อสร้างงบประมาณผลประโยชน์ ได้ดำเนินการมาโดยมีหลักการพิจารณาที่รัดกุม และมุ่งที่จะนำเงินงบประมาณผลประโยชน์นี้สมทบกับงบประมาณแผ่นดิน ในส่วนที่ไม่ได้รับการจัดสรร และมีความจำเป็นต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย โดยเฉพาะแล้ว มหาวิทยาลัยต้องจัดสรรงบประมาณผลประโยชน์สมทบในอัตรา 23.19% โดยมีอัตราสูงสุดในปีงบประมาณ 2521 คิดเป็น 32.15% และต่ำสุดในปีงบประมาณ 2516 คิดเป็น 17.07% ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยมีความจำเป็นและยังต้องอาศัยงบประมาณจากเงินผลประโยชน์ต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย ถึงแม้ว่าเมื่อเริ่มแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 ในปีงบประมาณ 2525 และ 2526 มหาวิทยาลัยก็ยังคงจัดสรรงบประมาณผลประโยชน์สมทบอีก คือ 21.81 และ 22.78% ตามลำดับ ซึ่งจะปฏิเสธไม่ได้ว่า งบประมาณผลประโยชน์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารมหาวิทยาลัย และเมื่อใดแนวโน้มการได้รับงบประมาณแผ่นดินต่ำลง ย่อมส่งผลถึงแนวโน้มของเงินรายได้ผลประโยชน์มหาวิทยาลัยจะต้องสูงขึ้นในอัตราที่สมดุลกันจึงจะทำให้การพัฒนามหาวิทยาลัยไม่หยุดชะงัก

ในแผนพัฒนาการระยะที่ 4 มหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินต่ำกว่าเป้าหมายที่วางไว้ 9.91%¹ ซึ่งงบประมาณที่ต่ำกว่าเป้าหมายนี้ได้รับการจัดสรรเพิ่มเติมโดยใช้งบประมาณจากเงินผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย สำหรับประเภทการใช้เงินงบประมาณนั้น จำแนกได้เป็น 5 ประเภท คือ งบเงินเดือน งบดำเนินการ งบลงทุน เงินอุดหนุน และอื่น ๆ ปรากฏว่า มหาวิทยาลัยได้ใช้งบประมาณส่วนใหญ่ถึง 57.21% ในด้านเงินเดือน

¹ กองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) (อติลาเนา), หน้า 4/7.

ตารางที่ 5.15 สัดส่วนงบประมาณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2516 - 2526

ปีงบประมาณ	งบประมาณแผ่นดิน		งบประมาณผลประโยชน์		รวม
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
2516	141,170	82.93	29,053	17.07	170,223
2517	141,918	79.20	37,276	20.80	179,194
2518	184,151	81.20	42,622	18.80	226,773
2519	210,439	79.55	54,088	20.45	264,527
2520	222,391	71.11	90,357	28.89	312,748
2521	246,000	67.85	116,554	32.15	362,554
2522	303,266	74.86	101,855	25.14	405,121
2523	351,661	75.28	115,497	24.72	467,158
2524	481,319	77.49	139,847	22.51	621,166
2525	492,201	78.19	137,285	21.81	629,486
2526	579,952	77.22	171,117	22.78	751,069
ค่าเฉลี่ย		76.81		23.19	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.16 ร้อยละการใช้เงินงบประมาณแผ่นดินในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4
(ปีงบประมาณ 2520 - 2524)

ประเภทการใช้เงิน	ร้อยละ	
1. งบเงินเดือน	57.21	
1.1 เงินเดือน	49.48	(86.49%)
1.2 ค่าจ้างประจำ	6.25	(10.92%)
1.3 ค่าจ้างชั่วคราว	1.48	(2.59%)
2. งบค่าเนิมีการ	16.43	
2.1 ค่าตอบแทน	3.02	(18.41%)
2.2 ค่าใช้สอย	6.24	(37.97%)
2.3 ค่าวัสดุ	6.63	(40.33%)
2.4 ไม่จำแนกรายละเอียด	0.54	(3.29%)
3. งบลงทุน	24.87	
3.1 ค่าครุภัณฑ์	11.38	(45.77%)
3.2 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	13.49	(54.23%)
4. เงินอุดหนุน	1.42	
5. อื่น ๆ	0.07	
รวม	100.00	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในลักษณะของเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว สำหรับการจ้างอาจารย์ ข้าราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย และงบค่าเดินทางสำหรับจ่ายเงินค่าตอบแทน ค่าใช้สอย และ ค่าวัสดุ เป็นจำนวน 16.43% ซึ่งลักษณะการใช้จ่ายเงินทั้ง 2 ประเภท รวมกันแล้วเป็นจำนวน ถึง 73.64% นี้ เป็นรายจ่ายประจำซึ่งจะต้องมีและแปรผันตามจำนวนบุคลากร และผลิตเป็น งบประมาณที่ต้องนำมาใช้จ่ายสำหรับการบริหาร และให้การปฏิบัติการกิจของมหาวิทยาลัยคง อยู่ต่อไป สำหรับงบที่เหลืออีก 26.36% นั้น ถูกนำไปใช้ในด้านงบลงทุน เงินอุดหนุน และอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญ การพัฒนามหาวิทยาลัยในด้านการก่อสร้าง จัดซื้อครุภัณฑ์ และส่งเสริม การวิจัยของอาจารย์ ในลักษณะการใช้จ่ายเงินอย่างต้นที่กล่าวมานี้ ถึงแม้ว่าจุฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัย จะมีอายุถึง 66 ปีแล้วก็ตาม ก็ไม่ได้หมายความว่า มหาวิทยาลัยจะหยุดการพัฒนา ดังนั้นสัดส่วน ระหว่างรายจ่ายประจำ กับรายจ่ายเพื่อการพัฒนา จึงสมควรที่จะมีสัดส่วนที่สมดุลกันมากกว่า ที่เป็นอยู่ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 ทั้งนี้เพราะถ้ามีการเพิ่มจำนวนบุคลากรและผลิตเพิ่ม ขึ้นแล้ว ย่อมจะมีผลต่อจำนวนงบประมาณที่ต้องเปลี่ยนแปลงไป และส่งผลกระทบต่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยได้

5.1.7 อาคารสถานที่

จุฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัย ได้ลงทุนในการก่อสร้างอาคารของมหา วิทยาลัยอยู่ตลอดเวลาจนถึงปัจจุบัน ถึงแม้ว่าจะเป็นมหา วิทยาลัยที่มีอายุมากที่สุดของประเทศก็ตาม แต่ในระยะ หลังก็ยังมีกรก่อสร้างอาคารอยู่ตลอดเวลา ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 1 ถึง 4 เป็น ระยะเวลา 21 ปี จุฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัย มีการก่อสร้างอาคารคิดเป็นพื้นที่อาคารรวมทั้งสิ้น 322,416 ตารางเมตร หรือคิดเป็น 2.73 เท่า ของพื้นที่อาคารที่ก่อสร้าง นับตั้งแต่การ สถาปนาจนถึง พ.ศ.2503 เป็นระยะเวลา 45 ปี ในขณะที่เดียวกันหากพิจารณาเปรียบเทียบ กับการเพิ่มของจำนวนนิสิตในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาระยะที่ 1 จนถึงสุดแผนพัฒนาระยะ ที่ 4 จะพบว่า ลักษณะของนโยบายการ เพิ่มจำนวนนิสิตและก่อสร้างอาคาร เริ่มมีลักษณะขัดแย้ง กันมากขึ้น กล่าวคือ ในขณะที่มหา วิทยาลัยมีนโยบายที่จะคงตัว จำนวนนิสิตในระดับปริญญาตรี ซึ่งมีความจำเป็นและต้องการใช้อาคารสถานที่มากให้มีปริมาณนิสิตเท่า เดิมหรือลดลง และเพิ่ม จำนวนนิสิตเฉพาะในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ดังจะเห็นได้จากภาพรวมของจำนวนนิสิตใน แผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 จะเพิ่มขึ้น 3.91% ในขณะที่ผลิตปริญญาตรีเพิ่มเพียง 0.70%

และสูงกว่าปริญญาตรีเพิ่มเพียง 16% นั้น ตามหลักนโยบายการก่อสร้างอาคารใหม่ก็น่าจะมีแนวโน้มลดลงด้วย แต่ผลการดำเนินงานกลับเป็นไปในทางตรงกันข้าม ในแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 4 มีการก่อสร้างอาคารใหม่ถึง 24 หลัง มีพื้นที่อาคารเพิ่มขึ้นถึง 31.73% คิดเป็น 106,065 ตารางเมตร ทั้งนี้ อาคารส่วนใหญ่ที่ก่อสร้างจะเป็นอาคารส่วนกลางมีประโยชน์ใช้สอยทางด้านบริหารและบริการ และหากพิจารณาเปรียบเทียบกับสัดส่วนของอาคารยี่และบุคลากรดังที่กล่าวมาแล้ว ย่อมเป็นข้อสนับสนุนอีกอันหนึ่งที่ยืนยันให้เห็นว่าภารกิจของมหาวิทยาลัยกำลังจะเปลี่ยนแปลงไป นอกเหนือไปจากหน้าที่หลักทางด้านการศึกษาการสอนเท่านั้น

เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2524) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีอาคารทั้งสิ้น 172 หลัง คิดเป็นพื้นที่อาคารรวม 440,347 ตารางเมตร โดยเฉลี่ยมีพื้นที่อาคารต่อหลัง 2,560.16 ตารางเมตร ในแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 4 มหาวิทยาลัยมีนโยบายสนับสนุนให้มีการก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ และมีประโยชน์ใช้สอยรวมกันหลายหน่วยงาน ซึ่งแตกต่างไปจากนโยบายเดิมที่จะมีการก่อสร้างอาคารเฉพาะหน่วยงานแต่ละคณะมากกว่า จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายดังกล่าวจึงทำให้พื้นที่อาคารต่อหลัง ซึ่งในช่วงระยะเวลาการก่อสร้างระหว่างแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 1-3 มีค่าเฉลี่ยประมาณ 2,258.66 ตารางเมตร เพิ่มขึ้นเป็น 4,419.38 ตารางเมตร ในแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 4 โดยมีการก่อสร้างอาคาร 24 หลัง แต่มีพื้นที่อาคารรวมถึง 106,065 ตารางเมตร เมื่อเทียบกับแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 3 ซึ่งก่อสร้างอาคารถึง 32 หลัง แต่มีพื้นที่อาคารรวมเพียง 61,929 ตารางเมตร หรือ 53.38% ของพื้นที่อาคารที่ก่อสร้างในแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 4 ทั้งนี้ย่อมแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการก่อสร้างอาคาร เริ่มที่จะขยายตัวขึ้นในทางตั้งมากกว่าการขยายตัวในทางราบ อันมีเหตุผลมาจากความจำเป็นทางด้านเนื้อที่ดิน ที่มีจำกัดในขณะเดียวกันก็มีความจำเป็นที่จะต้องมีการก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ จึงเป็นการบังคับให้การก่อสร้างขยายตัวขึ้นในทางตั้งมากขึ้น อันจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการก่อสร้างอาคารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคตด้วย

สำหรับในแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 5 ก็มีนโยบายที่จะลดจำนวนการก่อสร้างอาคารใหม่หันมาปรับปรุงอาคารเดิม และปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ โดยการกำหนดวงเงินงบประมาณด้านนี้ให้มากขึ้น ทั้งนี้การใช้งบประมาณหมวดที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

ตารางที่ 5.17 พื้นที่อาคารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามแผนพัฒนาการศึกษา

ระยะเวลา	รายละเอียดการก่อสร้างอาคาร ในช่วงระยะเวลา			ภาพรวม		
	จำนวน อาคาร	พื้นที่อาคาร	พื้นที่อาคาร ต่อหลัง	จำนวน อาคาร	พื้นที่ อาคาร	+ - %
สถาปนา-2503	50	117,931 (26.78%)*	2,358.62	50	117,931	-
แผนพัฒนาระยะที่ 1 (พ.ศ.2504-2509)	36	91,082 (20.69%)*	2,530.06	86	209,013	+77.23
แผนพัฒนาระยะที่ 2 (พ.ศ.2510-2514)	30	63,340 (14.38%)*	2,111.33	116	272,353	+30.30
แผนพัฒนาระยะที่ 3 (พ.ศ.2515-2519)	32	61,929 (14.06%)*	1,935.28	148	334,282	+22.74
แผนพัฒนาระยะที่ 4 (พ.ศ.2520-1524)	24	106,065 (24.09%)*	4,419.38	172	440,347	+31.73

หมายเหตุ *ร้อยละของพื้นที่อาคาร เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่อาคารทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในระหว่างปีงบประมาณ 2515-2523 นั้น มีการใช้จ่ายงบประมาณหมวดที่ดินและสิ่งก่อสร้างแบ่งเป็น การก่อสร้างอาคารใหม่ 78.46% ปรับปรุงอาคารเดิม 15.95% และระบบสาธารณูปโภค 5.59% ซึ่งในการกำหนดการใช้จ่ายเงินงบประมาณหมวดนี้ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 ได้เปลี่ยนแปลงสัดส่วนให้สอดคล้องกับนโยบายที่ตั้งไว้ โดยเงินงบประมาณที่ใช้ในการก่อสร้างอาคารใหม่ 50.42% ปรับปรุงอาคารเดิม 15.95% และจัดทำระบบสาธารณูปโภค 33.63% ในการดำเนินงานใน 2 ปีแรกของแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 ในปีงบประมาณ 2525 และ 2526 ถึงแม้ว่าวงเงินงบประมาณที่ได้รับจะต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ถึง 34.05% ก็ตาม แต่แนวโน้มของการจัดสรรงบประมาณในหมวดที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ก็เริ่มที่จะสนับสนุนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการปรับปรุงอาคารเดิม และระบบสาธารณูปโภคมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากงบประมาณที่ได้รับในปีงบประมาณ 2526 เกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารใหม่เพิ่มขึ้นเพียง 14.28% ในขณะที่งบประมาณของการปรับปรุงอาคารเดิมและการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้นถึง 45.77% และ 276.88% ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4.4 หน้า 62 ประกอบ)

5.1.8 สรุป

จากปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดนี้พอสรุปสาระสำคัญของปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้พอสรุปได้ ดังนี้

(1) ลักษณะของการจัดอุดมศึกษาของประเทศในปัจจุบัน ยังมีศูนย์กลางอยู่ในกรุงเทพมหานคร และนิสิต นักศึกษา ส่วนใหญ่ของประเทศก็ทำการศึกษาอยู่ในกรุงเทพฯ ทั้งนี้หากไม่พิจารณาจำนวนนิสิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงแล้ว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่มีจำนวนนิสิตมากในอันดับสูงสุด สาเหตุดังกล่าวนี้ย่อมเป็นการส่งเสริมประเทศไทยให้มีความเจริญแบบหัวโตขาสั้นมากขึ้น และทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม

(2) การวางแผนพัฒนาการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระดับใดก็ตาม ไม่มีการวางแผนระยะยาวให้เด่นชัด ในลักษณะของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การวางแผนพัฒนาการศึกษาจะดำเนินการทุก ๆ ระยะ 5 ปี ตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม การจัดทำแผนดำเนินการในลักษณะการดูผลของแผนในอดีต และนโยบายของผู้บริหารในขณะนั้น ทั้งนี้ไม่ได้มี

แผนหลักระยะยาวของการพัฒนามหาวิทยาลัยวางไว้ จึงทำให้ทิศทางของการพัฒนามหาวิทยาลัย
ไม่มีความแน่นอน เปลี่ยนแปลงตามนโยบายของผู้บริหารในแต่ละยุคสมัยเป็นสำคัญ

(3) ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนพัฒนาที่ตั้งเป้าหมายไว้ ในด้านปริมาณและ
ระยะเวลาที่กำหนด ตลอดจนขาดความต่อเนื่องของแผน ดังจะเห็นได้จากการผลิตบัณฑิตใน
ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ของแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 ที่ต่ำกว่าเป้าหมายถึง 41.08%
การติดตั้งสถานีวิทยุบริการ หรือคณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามระยะ
เวลาที่กำหนด หรือนโยบายการติดตั้งวิทยาลัยชุมชน ในภาคตะวันออก ซึ่งเป็นนโยบายในแผน
พัฒนาการศึกษาระยะที่ 3 แต่ไม่ได้นำมาดำเนินการและไม่มีการกำหนดนโยบายทางด้านนี้ต่อ
เนื่องในแผนพัฒนาในระยะต่อมา ทั้งที่ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 4 ก็ลั่น
สัญญาณดำเนินงานด้านนี้ด้วย

(4) ที่ตั้งของมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน เป็นลักษณะที่ตั้งของมหาวิทยาลัยในเมือง
ท่ามกลางลักษณะการโยกย้ายดินแบบผล่อม ความหนาแน่นสูง และจัดเป็น C.B.D. ของกรุงเทพ
มหานคร ลักษณะดังกล่าวข้างต้นย่อมขัดต่อบรรยากาศทางด้านการศึกษาของมหาวิทยาลัยใน
ขณะเดียวกัน การโยกย้ายที่ดินของมหาวิทยาลัยก็ไม่เหมาะสมและมีความแตกต่างกับการโยกย้าย
โดยรอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความหนาแน่นของอาคาร

(5) การจัดประเภทการโยกย้ายที่ดินของมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ
ที่ดินในเขตการศึกษา ที่ดินเขตผลประโยชน์ และที่ดินของหน่วยราชการอื่นโยกย้ายไปใช้ การพัฒนา
ที่ดินทั้งสามลักษณะนี้ ดำเนินการโดยอิสระ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเฉพาะในแต่ละพื้นที่ ซึ่งก่อ
ให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและการพัฒนาที่ดินของมหาวิทยาลัยในลุ่มรวม ในขณะเดียวกันก็
เกิดปัญหาต่อการขยายตัวของ การโยกย้ายที่ดินเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัย ซึ่งไม่สามารถดำเนินการ
ได้ในทันที โดยเฉพาะปัญหา ในส่วนของที่ดินที่หน่วยราชการอื่นโยกย้ายไปใช้

(6) ลักษณะทางกายภาพของการที่ถนนพญาไทตัดผ่านที่ดินของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้
เมื่อเมืองมีความเจริญมากขึ้นทำให้ความสำคัญของถนนพญาไทมีมากขึ้น ในขณะเดียวกันกับ
มหาวิทยาลัยมีการพัฒนา และการโยกย้ายที่ดินครอบคลุมพื้นที่ทั้งสองฝั่งของถนนพญาไท จึงทำให้
ปัญหาดังกล่าวมีความรุนแรงมากขึ้น จะต้องหาทางแก้ไข

(7) การกระจายตัวของที่ดินในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย ที่มีอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของประเทศ เป็นผลเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องการกำหนดทิศทางการขยายตัวของมหาวิทยาลัย จึงทำให้ทรัพยากรเหล่านี้ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ทั้งนี้มหาวิทยาลัยควรพิจารณาทบทวนและวางหลักเกณฑ์ในการได้มาของที่ดินให้เด่นชัดและนำไปปฏิบัติทั้งในระดับคณะและมหาวิทยาลัย

(8) ในระยะเริ่มต้นของการสถาปนา ภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยคือ การจัดการเรียนการสอน แต่ในปัจจุบันนอกจากภารกิจหลักดังกล่าวแล้ว มหาวิทยาลัยยังมีการศึกษาด้านอื่น ดังจะเห็นได้จากนโยบายในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 และ 5 ในทางปฏิบัติ จะพิจารณาได้จากแนวโน้มของสัดส่วน อาจารย์ : บุคลากรรวม ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมหาวิทยาลัยได้เพิ่มบุคลากรทางด้านอื่นให้มากขึ้น ในขณะเดียวกัน การก่อสร้างอาคารก็ไม่ได้สนองต่อจำนวนนิสิตเพียงอย่างเดียว กล่าวคือ ในขณะที่มหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะคงที่หรือลดจำนวนนิสิตในระดับปริญญาตรี และเพิ่มเฉพาะจำนวนนิสิตในระดับสูงกว่าปริญญาตรี เท่านั้น ซึ่งทำให้จำนวนนิสิตในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 เพิ่มขึ้นเพียง 3.91% แต่การเพิ่มขึ้นที่อาคารมีมากถึง 31.73% ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพื้นที่อาคารดังกล่าวสร้างขึ้นเพื่อสนองภารกิจทางด้านอื่นนอกเหนือจากภารกิจหลักด้านการจัดการเรียนการสอน

ดังนั้น ภารกิจของมหาวิทยาลัยในอนาคตจึงมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปในอีกลักษณะหนึ่งที่แตกต่างกันไปจากปัจจุบัน การจัดทรัพยากรต่าง ๆ จึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจของมหาวิทยาลัยที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงไปด้วย

(9) งบประมาณ สัดได้ว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ถึงแม้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะได้รับงบประมาณแผ่นดินในลำดับที่สูง เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ก็ตาม หากพิจารณาในรายละเอียด การจัดสรรงบประมาณจะพบว่า งบประมาณส่วนใหญ่มากกว่า 70% ถูกนำไปใช้ในรายจ่ายประจำ ประเภทเงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย และค่าวัสดุและส่วนที่เหลือจึงได้รับในการจัดสรรสำหรับงบประมาณเพื่อการลงทุนในการก่อสร้างอาคาร ซื่อครุภัณฑ์ ตลอดจนจุดหมุนการวิจัยของอาจารย์ จะเห็นได้ว่าปัญหาดังกล่าวจะทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากแนวโน้มของการลดจำนวนบุคลากรมีน้อยมาก ในขณะที่รายจ่ายประจำต่าง ๆ ก็มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นตามสภาวะทางเศรษฐกิจโดยทั่วไป

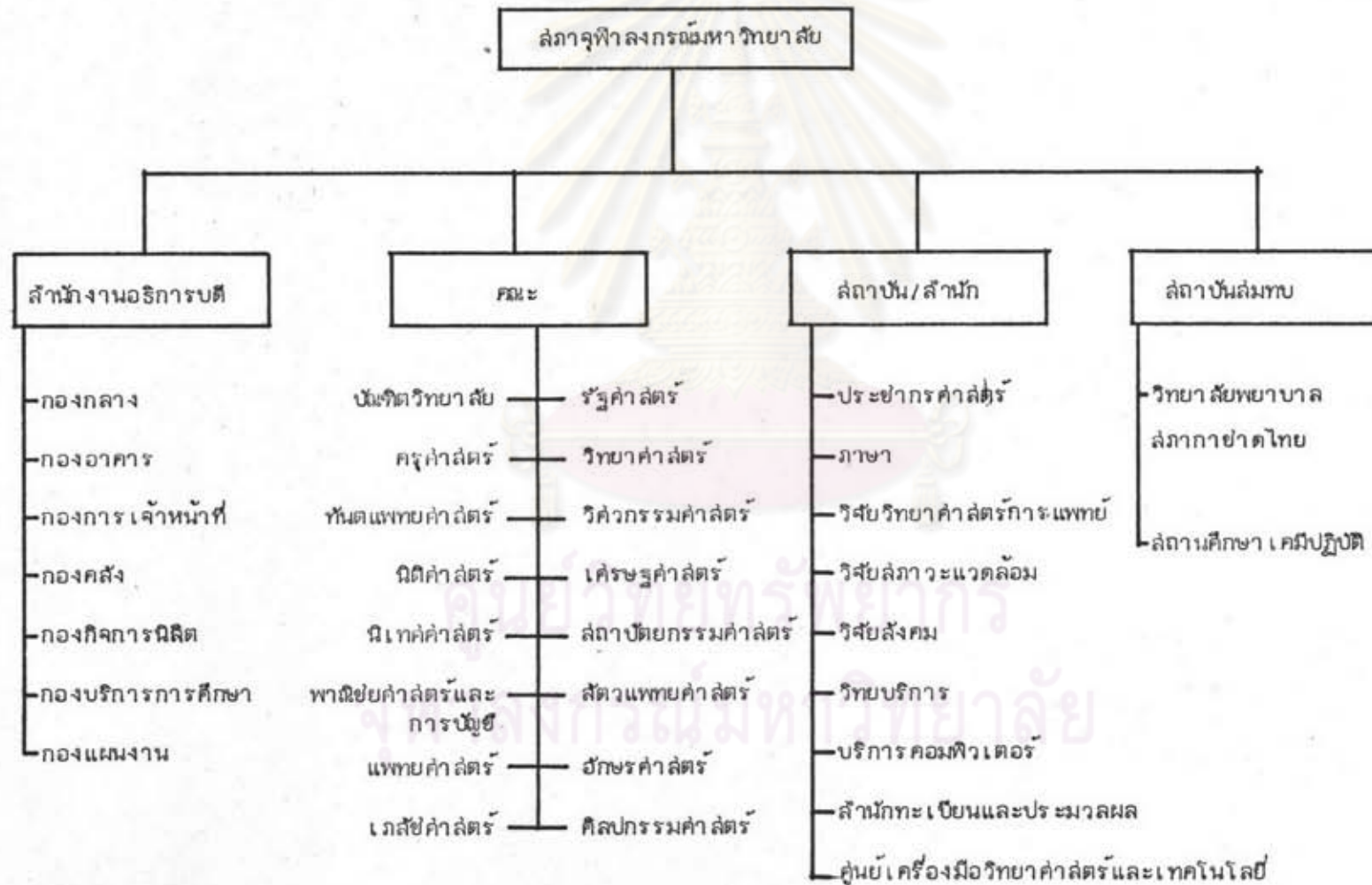
ตั้งนั้นจึง เป็นความจำเป็นที่มหา วิทยาลัยจะต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น และพยายามจัดสรร สัดส่วนของการใช้จ่ายประ มาณให้เหมาะสมสำหรับการพัฒนามหา วิทยาลัยในอนาคต

ในปีจุฬินมหา วิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณผลประ โยชน์ของมหา วิทยาลัย สัมทบกับเงินงบประมาณแผ่นดิน เพื่อนำมาใช้เป็นรายจ่ายประจำปี โดยมีจำนวนเฉลี่ยประ มาณ 23% ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งในอนาคตปัญหาความไม่พอเพียงของงบประมาณแผ่นดิน มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น และโครงการบาง โครงการซึ่งมหา วิทยาลัยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาการ ศึกษาอาจจะไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า งบประมาณผลประ โยชน์ของมหา วิทยาลัยจะมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนามหา วิทยาลัยมากขึ้น จึงควรมีการวางมาตรการ ในการหาผลประ โยชน์ของมหา วิทยาลัย และสัดส่วนของการสมทบงบประมาณผลประ โยชน์ใน งบประมาณรายจ่ายของมหา วิทยาลัย เพื่อจะได้ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนามหา วิทยาลัยด้ งสภาพที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน

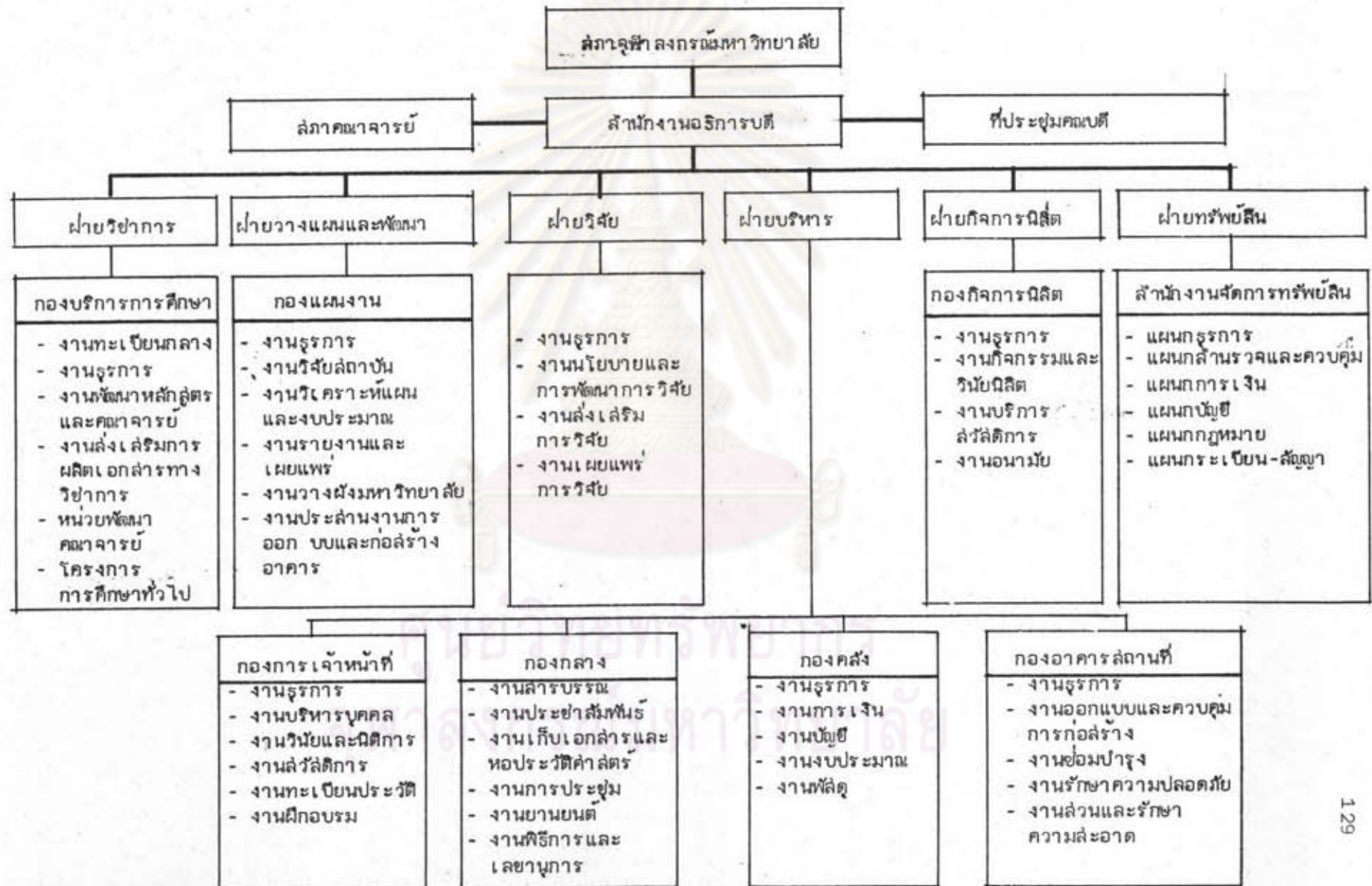
(10) โครงสร้างการบริหาร เป็นปัจจัยสำคัญที่จะควบคุมการดำเนินงานของ มหา วิทยาลัยให้บรรลุผลตามนโยบายและเป้าหมายที่ตั้งไว้ ความแตกต่างกันในด้านนโยบาย และลักษณะการดำเนินงานของผู้บริหารแต่ละยุคย่อมส่งผลต่อการพัฒนามหา วิทยาลัย ที่ต้องการ ความต่อเนื่องในการดำเนินงานและความชัดเจนด้านนโยบาย ตามวาระของผู้บริหาร ซึ่ง กำหนดไว้ทุกระยะ 4 ปี จะไม่สอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาการศึกษา ย่อมเป็น อุปสรรคอย่างหนึ่งของการดำเนินงาน ในขณะที่เดียวกันภารกิจของมหา วิทยาลัยที่ค่อย ๆ เปลี่ยนไป โดยมีภารกิจอื่นเพิ่มมากขึ้นจากเดิม ซึ่ง เน้นเฉพาะภารกิจด้านการ เรียนการสอน เท่านั้น โครงสร้างการบริหารในปัจจุบันอาจไม่เหมาะสมกับลักษณะการขยายตัวของ มหา วิทยาลัย จึงควรมีการพิจารณาปรับปรุง โครงสร้างดังกล่าวให้สอดคล้องกับภารกิจของ มหา วิทยาลัยที่กำลัง เปลี่ยนแปลง ไป และการขยายตัวของมหา วิทยาลัยในอนาคต

แผนภูมิ 5.1 องค์กรการบริหารงานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปัจจุบัน พ.ศ. 2525

แผนภูมิ 5.2 โครงสร้างการบริหารงานส่วนกลาง ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปัจจุบัน (พ.ศ.2525)

5.2 ข้อกำหนดเบื้องต้น เพื่อนำไปใช้เป็นนโยบายในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาการวิจัย ที่ดินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านมา ก่อนที่จะนำไปกำหนดแนวทางการพัฒนาการวิจัยที่ดินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจากมหาวิทยาลัยยังไม่มีแผนพัฒนาการศึกษาระยะยาว ที่จะสามารถนำมาใช้เป็นนโยบายได้ จึงได้จัดทำข้อกำหนดเบื้องต้นเพื่อนำไปใช้เป็นนโยบายในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการวิจัยที่ดินเพื่อการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยดังต่อไปนี้

5.2.1 แนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาดังแต่แผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 1 จนถึงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 โดยพิจารณาถึงผลการดำเนินงานในแต่ละแผนและสัมฤทธิ์ผลที่เกิดขึ้น พอเป็นแนวทางสำหรับการกำหนดนโยบายในการพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ดังนี้

(1) ภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงจากภารกิจหลักเดิม คือ การผลิตบัณฑิต จากการพัฒนามหาวิทยาลัยที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะของแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 3, 4 และ 5 การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของอาจารย์ต่อบุคลากรรวมทั้งหมด จากเมื่อเริ่มแผนพัฒนาฯ ซึ่งมีจำนวนอาจารย์ถึง 83:22% ของจำนวนบุคลากรทั้งหมด จะลดลงเหลือ 41.69% และ 40.93% ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 และ 5 หรือการขยายตัวของพื้นที่อาคารถึง 106,065 ตารางเมตร ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 คิดเป็นการเพิ่มของพื้นที่อาคารถึง 31.73% จากแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 3 ในขณะที่มหาวิทยาลัยมีการเพิ่มจำนวนนิสิตทั้งระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีเพียง 3.91% สิ่งเหล่านี้ย่อมแสดงให้เห็นถึงภารกิจของมหาวิทยาลัยในสภาพปัจจุบันกำลังมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนไป โดยให้ความสำคัญของภารกิจด้านอื่นมากขึ้น ซึ่งในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 และ 5 ก็มีระบุไว้ อันได้แก่ ภารกิจทางด้านการศึกษา การบริการวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจการศึกษา ได้เริ่มมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นจนอาจจะเทียบเท่าภารกิจด้านการผลิตบัณฑิต จะเห็นได้จาก การจัดตั้งฝ่ายวิจัย การสนับสนุนในการขยายตัวสำหรับการปฏิบัติงานของสถาบันวิจัยต่าง ๆ การจัดตั้งศูนย์เครื่องมือวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้บริการทางด้าน

อุปสรรคหลักในการวิจัยของมหาวิทยาลัย อันเป็นการสนับสนุนภารกิจด้านการวิจัยในอนาคต ภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยในระยะต่อไป คงจะต้องประกอบด้วย ภารกิจในการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมควบคู่กันไป

(2) ด้านการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายด้านการผลิตบัณฑิตไว้อย่างชัดเจน ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 และ 5 คือ การคงจำนวนนิสิตในระดับปริญญาตรีให้มีสภาพที่ใกล้เคียงกับจำนวนนิสิตในปัจจุบัน หรือให้มีการเพิ่มจำนวนนิสิตที่น้อยมาก เฉพาะในสาขาที่มีความจำเป็นต่อความต้องการแรงงานด้านนั้นของประเทศเท่านั้น และมุ่งที่จะขยายการผลิตเฉพาะในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเท่านั้น ทั้งนี้ในระดับปริญญาตรีมีสถาบันการศึกษาทั้งที่เป็นของรัฐ และเอกชนรับผลิตบัณฑิตอยู่เป็นจำนวนมากแล้ว ในขณะที่เดียวกันทรัพยากรของมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นอาจารย์ อาคารสถานที่ หรือทรัพยากรด้านอื่น ก็มีความพร้อมต่อการผลิตบัณฑิตในระดับสูงกว่าปริญญาตรีอยู่แล้ว

ในทางปฏิบัติ จากการประเมินแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 ในระดับปริญญาตรี สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ถึงแม้ว่าจะมีจำนวนนิสิตเพิ่มขึ้น 16.00% แต่ก็ยังต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 28.11% โดยเฉพาะการผลิตบัณฑิตในระดับนี้ ต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ถึง 41.08%

แต่ถึงอย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยก็น่าจะสนับสนุนนโยบายในเรื่องการผลิตบัณฑิตในลักษณะนี้ต่อไป โดยวางแผนการดำเนินงานให้สามารถปฏิบัติได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างจริงจัง อันจะทำให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความเป็นเลิศทางวิชาการและเป็นแกนนำของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

(3) การขยายการศึกษาออกสู่ชุมชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยในเมือง ซึ่งตั้งอยู่ในศูนย์กลางเมืองที่เป็น C.B.D. ของกรุงเทพมหานคร แต่ที่นโยบายการศึกษาแห่งชาติได้วางนโยบายไว้อย่างชัดเจน ที่จะขยายการศึกษาของชาติให้กระจายออกไปยังชุมชนทั่วไปตามเมืองหลักในภาคต่าง ๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหาในด้านความเลื่อมภาคทางการศึกษา และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับกรุงเทพมหานคร ในทางอ้อม ทั้งนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ได้มีนโยบายในการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน ที่จังหวัดชลบุรี ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 3 เพื่อทำหน้าที่เป็นสาขาของมหาวิทยาลัย ในการเป็นศูนย์กลางการศึกษาทาง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และผลิตผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาทางด้านวิชาชีพที่จะออกไปทำงานในท้องถิ่นของตน แต่แผนพัฒนาดังกล่าวก็ไม่ได้นำมาปฏิบัติ และกล่าวถึงอีกเลขในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 และ 5

เมื่อพิจารณาทางด้านพื้นที่สำหรับการขยายตัวออกสู่ชุมชนนั้น จากลักษณะการได้รับที่ดินมาอยู่ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย ที่กระจัดกระจายออกไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย ที่สามารถจะรองรับนโยบายทางด้านนี้ได้พอสมควร ในขณะที่เดียวกันก็ต้องเตรียมพร้อมด้านบุคลากรและงบประมาณซึ่งมีอยู่แล้ว นโยบายดังกล่าวนี้ จะสอดคล้องกับนโยบายทางด้านบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัย

ในขั้นตอนการดำเนินงานอาจพิจารณาดำเนินการได้เป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 มุ่งที่จะใช้ประโยชน์จากที่ดินที่มหาวิทยาลัยได้มา ให้ใช้

ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ โดยการจัดเป็นศูนย์บริการวิชาการแก่ท้องถิ่น เช่น ไร่ฝึกนิสิต ลานฝึกอบรม ศูนย์วิจัย หรืออื่น ๆ เป็นต้น ในขณะเดียวกันก็ยกยุงให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยเริ่มมีความสนใจที่จะปฏิบัติการกิจการบริการวิชาการแก่สังคมมากขึ้น นอกเหนือจากภารกิจด้านการเรียนการสอน และวิจัย

ระยะที่ 2 เมื่อดำเนินการระยะแรกได้ผลตามเป้าหมายแล้ว จึงมุ่งที่จะหาพื้นที่ขนาดใหญ่ ในท้องถิ่นที่ยังขาดแคลนการศึกษาระดับอุดมศึกษา และสัมพันธ์กับที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ที่ตั้งอยู่ตามเมืองหลักในภาคต่าง ๆ เพื่อดำเนินการสอนในระดับปริญญาที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในท้องถิ่นนั้น ๆ ในลักษณะของการจัดทำเป็นวิทยาเขตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(4) สรุป

แนวทางการกำหนดนโยบายเพื่อการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ถือเป็นนโยบายหลัก คือ

(1) การกำหนดภารกิจของมหาวิทยาลัย ให้มีความสำคัญเท่าเทียมกันทั้งด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

(2) มุ่งส่งเสริมการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี เป็นสำคัญ

(3) ขยายการศึกษาออกสู่ชุมชนโดยจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับ

สภาพการดำรงชีวิตในท้องถิ่นนั้น ๆ

5.2.2 นโยบายการใช้งบประมาณของมหาวิทยาลัย

งบประมาณเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการพัฒนามหาวิทยาลัยสัมฤทธิ์ผล ในการพัฒนามหาวิทยาลัย ย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารงบประมาณที่ได้รับ และการจัดสรรงบประมาณ ให้อยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสมต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน

แหล่งงบประมาณของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ที่มีมาจาก 2 แหล่ง คือ งบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณผลประโยชน์ ในอัตราส่วน 4:1 หากมหาวิทยาลัยจะ ดำเนินการพัฒมาได้ผลตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ทุกประการนั้น มหาวิทยาลัยควรกำหนดแนว ทางในการบริหารงบประมาณดังนี้

(1) กำหนดเป้าหมายหลักในการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัย โดยเน้นการใช้งบประมาณแผ่นดินสำหรับงบประมาณประเภทเงินเดือนค่าจ้าง ค่าวัสดุ ค่าใช้ สอยต่าง ๆ ซึ่งมีจำนวนมากกว่า 70% ของงบประมาณทั้งหมด และกำหนดให้การใช้งบประมาณ ผลประโยชน์ในลักษณะของโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ

(2) กำหนดสัดส่วนของการใช้งบประมาณของมหาวิทยาลัยให้มีอัตราส่วน ที่เหมาะสมระหว่างงบรายจ่ายประจำ งบพัฒนามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะต้อง กำหนดนโยบายในการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้เพราะบุคลากรของ มหาวิทยาลัยทั้งหมด เป็นส่วนที่ใช้งบประมาณของมหาวิทยาลัยมากกว่า 50% จากงบประมาณที่ มหาวิทยาลัยได้รับทั้งหมด

(3) มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายในการหารายได้ของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดวงเงินงบประมาณที่มหาวิทยาลัยต้องการในแต่ละปีงบประมาณในลักษณะแผนระยะ ยาวเพื่อจะได้เป็นนโยบายสำหรับการได้มาของงบประมาณตามจำนวนที่มหาวิทยาลัยต้องการ เพื่อการพัฒนาประเทศเป็นสำคัญ ซึ่งอาจจะดำเนินการได้ในลักษณะการบริหารที่ดินของ มหาวิทยาลัยให้ได้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงสุด เหมาะสมกับสภาพที่ดินกลางใจเมือง การ เพิ่มค่าธรรมเนียมการศึกษา การสนับสนุนด้านการเงินจากสมาคมศิษย์เก่า เป็นต้น

(4) รักษาสถานภาพของการได้รับงบประมาณแผ่นดิน ให้อยู่ในสภาพที่ เป็นอยู่ในปัจจุบัน กล่าวคือ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนงบประมาณของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ นั้น ในช่วงของแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 (ปีงบประมาณ 2520 - 2524)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณในสัดส่วนเฉลี่ย 11.55% ของงบประมาณมหาวิทยาลัยรวมกัน ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรกำหนดวง งบประมาณแผ่นดินในแต่ละปีให้อยู่ในสัดส่วนดังกล่าวนี้ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดวง งบประมาณผลประโยชน์ในแต่ละปีงบประมาณ

(5) สรุป

ในด้านการบริหารงบประมาณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะต้องพิจารณาการหารายได้ของมหาวิทยาลัยมาสมทบกับงบประมาณแผ่นดิน โดยมุ่งที่จะใช้งบประมาณผลประโยชน์สำหรับโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ และกำหนดเป้าหมายของความต้องการงบประมาณเพื่อการพัฒนาวิทยาลัยในระยะยาว เพื่อประโยชน์ในการกำหนดแนวทางในการหารายได้ของมหาวิทยาลัย ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมุ่งพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีการบริหารบุคลากรโดยตั้งเป้าหมายเพื่อลดรายจ่ายประจำเดือน ค่าจ้างต่าง ๆ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยก็ควรรักษาสถานภาพในการได้รับงบประมาณแผ่นดินให้อยู่ในสัดส่วนที่ไม่น้อยกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

5.2.3 นโยบายด้านบริหาร

การบริหารงานเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการใช้ที่ดินเพื่อการศึกษาของวิทยาลัยควรดำเนินการดังนี้

(1) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะยาว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงแม้ว่าจะมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติทุก ๆ 5 ปี เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ก็ได้ดำเนินการมาถึงแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 5 ซึ่งจะสิ้นสุดใน พ.ศ.2529 จากแผนพัฒนาฯ ดังกล่าวนั้นเป็นเพียงแผนพัฒนาฯ ระยะสั้น ซึ่งเป็นระยะเวลาที่สั้นมากสำหรับการวางแผนการใช้ที่ดิน ในขณะที่เดียวกันมหาวิทยาลัยก็ไม่สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับนโยบายของมหาวิทยาลัยในระยะยาว ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีอายุในแต่ละวาระเพียง 4 ปี และไม่เกิน 8 ปี สำหรับผู้บริหาร 1 ชุด ดังนั้นในปัจจุบันมหาวิทยาลัยจึงไม่สามารถกำหนดทิศทางขยายตัวของมหาวิทยาลัยได้ชัดเจน อันเป็นผลกระทบมาถึงการจัดเตรียมทรัพยากรทางด้านที่ดินและอาคารสถานที่ให้ตอบสนองต่อความต้องการของการขยายตัวการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งส่งผลเสียต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย เป็นอย่างมาก

ดังนั้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงควรพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนา ระยะยาว สำหรับระยะเวลา 10, 15 หรือ 20 ปี อันเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดทรัพยากร ด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการพัฒนาที่เกิดขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็จะเป็นแนวทางของการจัดทำ แผนพัฒนาระยะสั้นที่ชัดเจน ทั้งนี้โดยนโยบายในการบริหารมหาวิทยาลัยของผู้บริหาร แต่ละชุดจะ เป็นแนวทางที่สำคัญประกอบการจัดทำแผนพัฒนาระยะสั้นและแผนดำเนินงานเท่านั้น

(2) การปรับปรุงโครงสร้างในการบริหาร ลักษณะของมหาวิทยาลัยที่ ค่อย ๆ เปลี่ยนไปจากเดิมที่มีภารกิจหลักทางด้าน การเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว แต่ในปัจจุบัน ภารกิจของมหาวิทยาลัยมีมากขึ้นในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้น โครงการการบริหารงานของมหา วิทยาลัย จึงควรมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับทิศทาง การพัฒนามหาวิทยาลัยที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีหลัก การพิจารณาดังนี้

ก. ปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร ให้สัมพันธ์ต่อภารกิจของมหา วิทยาลัยในทุก ๆ ด้าน โดยเท่าเทียมกัน ไม่เฉพาะภารกิจด้านการเรียนการสอนเท่านั้น

ข. คุณลักษณะของคณะผู้บริหารควร เปิดกว้างมากยิ่งขึ้น ไม่จำกัด เฉพาะกลุ่ม อันเนื่องมาจากภารกิจของมหา วิทยาลัยที่เปลี่ยนแปลงไป ย่อมต้องการผู้ช่วยชาญ จากหลายด้านมาร่วมในคณะผู้บริหาร ไม่ใช่เพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น

ค. ควรกำหนดบทบาทของข้าราชการประจำในแต่ละสาขาให้มี ความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น ในหน้าที่หลักที่ตนได้รับมอบหมาย ซึ่งจะสัมพันธ์ให้การพัฒนามหา วิทยาลัย ในแต่ละด้านดำเนินไปได้ อย่างเต็มที่และมีความสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

ง. กำหนดโครงสร้างการบริหาร ให้คณะผู้บริหารที่แต่งตั้งตามวาระ ทำหน้าที่ในตำแหน่งอย่างแท้จริง ทั้งนี้จะต้องให้ข้าราชการประจำที่มีหน้าที่โดยตรงรับผิดชอบ ในการบริหารงานมากขึ้น โดยวิธีนี้จะช่วยให้การทำงานในทุกระดับมีความต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น ไม่ผันแปรตามวาระของการบริหาร ในขณะเดียวกัน หากมหาวิทยาลัยมีแผนพัฒนา ระยะยาวที่ ชัดเจนแล้ว คณะผู้บริหารดังกล่าวก็เป็นเพียงคณะที่ปรึกษาสำหรับการดำเนินงานเท่านั้น

(3) ลัทธิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา การศึกษา ระยะยาว เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการวางแผนพัฒนาการศึกษา ระยะสั้น และการดำเนินงาน

ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างของการบริหารมหาวิทยาลัย เพื่อให้
สนองต่อภารกิจของมหาวิทยาลัยที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาวิทยาลัย
ในทุกด้านโดยเท่าเทียมกัน

5.3 การกำหนดความหนาแน่นการไ้ที่ดินเขตการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความหนาแน่นในการไ้ที่ดินตามที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 เมื่อ
สิ้นสุดแผนฯ ใน พ.ศ. 2529 ความหนาแน่นของอาคารควรจะมีค่า G.A.C. = 0.19 และ
F.A.R. = 0.51 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานการไ้ที่ดินที่กำหนดมาควบคุมผังกรไ้
ที่ดินกรุงเทพมหานคร ระบุให้คิดความหนาแน่นของอาคารในบริเวณสถาบันการศึกษา มีค่า
G.A.C. = 0.40 และ F.A.R. = 1.5 ซึ่งมหาวิทยาลัยสามารถขยายพื้นที่อาคารได้ให้ถึง
เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดนี้ แต่ทั้งนี้อาจพิจารณาดำเนินการเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ขยายพื้นที่อาคารโดยกำหนดให้ความหนาแน่นของอาคารมีค่า เท่ากับค่า
สูงสุดของความหนาแน่นอาคารในปี 2529 ในกรณีนี้จะสามารถเพิ่มพื้นที่อาคารได้ดังนี้

$$\text{ค่า G.A.C. สูงสุดใน พ.ศ. 2529} = 0.31$$

$$\text{ค่า F.A.R. สูงสุดใน พ.ศ. 2529} = 0.93$$

$$\text{พื้นที่อาคารคลุมดินตามค่า G.A.C. สูงสุด}$$

$$= 0.31 \times \text{พื้นที่ดิน}$$

$$= 0.31 \times 841,206 = 260,774 \text{ ตารางเมตร}$$

$$\text{พื้นที่อาคารรวมตามค่า F.A.R. สูงสุด}$$

$$= 0.93 \times 841,206 = 782,322 \text{ ตารางเมตร}$$

ในกรณีนี้ มหาวิทยาลัยจะสามารถขยายพื้นที่อาคารได้ดังนี้

$$\text{- พื้นที่อาคารคลุมดิน} = 260,774 - 162,336 = 98,430 \text{ ตารางเมตร}$$

$$\text{- พื้นที่อาคารรวม} = 782,322 - 428,124 = 354,198 \text{ ตารางเมตร}$$

ระยะที่ 2 ขยายพื้นที่อาคารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

$$\text{ค่า G.A.C. ตามเกณฑ์มาตรฐาน} = 0.40$$

$$\text{ค่า F.A.R. ตามเกณฑ์มาตรฐาน} = 1.5$$

ตารางที่ 5.18 ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน	G.A.C.	F.A.R.
เขตที่อยู่อาศัยเบาบางพิเศษ	0.30	0.8
เขตที่อยู่อาศัยเบาบาง	0.40	1.0
เขตที่อยู่อาศัยหนาแน่น	0.70	2.0
เขตที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก	0.75	4.0
เขตพาณิชย์กรรมศูนย์กลาง เมือง	0.95	6.5
เขตพาณิชย์กรรม	0.80	5.0
เขตอุตสาหกรรม	0.55	1.2
เขตคลังสินค้า	0.65	1.5
เขตสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	0.50	1.5
เขตสวนสาธารณะและสันทนาการกีฬา	0.30	0.8
เขตสถาบันราชการ	0.40	1.5
เขตสถาบันการศึกษา	0.40	1.5
เขตสถาบันการศาสนา	0.40	0.8
เขตย่นบท	0.20	0.6
เขตหมู่บ้านย่านเมือง	0.40	0.8

$$\text{หมายเหตุ } G.A.C. = \frac{\text{พื้นที่อาคารคลุมดิน}}{\text{พื้นที่ดิน}}$$

$$F.A.R. = \frac{\text{พื้นที่อาคารรวม}}{\text{พื้นที่ดิน}}$$

ที่มา ข้อกำหนดการใช้ที่ดิน กรุงเทพมหานคร

พื้นที่อาคารคลุมดินตามค่า G.A.C. มาตรฐาน

$$= \text{G.A.C.} \times \text{พื้นที่ดิน}$$

$$= 0.40 \times 841,206 = 336,482 \text{ ตารางเมตร}$$

พื้นที่อาคารรวมตามค่า F.A.R. มาตรฐาน

$$= \text{F.A.R.} \times \text{พื้นที่ดิน}$$

$$= 1.5 \times 841,206 = 1,261,809 \text{ ตารางเมตร}$$

ในกรณีนี้ มหาวิทยาลัยจะสามารถขยายพื้นที่อาคารได้ดังนี้

- เมื่อเทียบกับพื้นที่อาคาร พ.ศ.2529

$$\text{พื้นที่อาคารคลุมดินเพิ่มขึ้น } 336,482 - 162,336 = 174,146 \text{ ตร.ม.}$$

$$\text{พื้นที่อาคารรวมเพิ่มขึ้น } 1,261,809 - 428,124 = 833,685 \text{ ตร.ม.}$$

- เมื่อเทียบกับพื้นที่อาคารระยะที่ 1

$$\text{พื้นที่อาคารคลุมดินเพิ่มขึ้น } 336,482 - 260,774 = 75,708 \text{ ตร.ม.}$$

$$\text{พื้นที่อาคารรวมเพิ่มขึ้น } 1,261,809 - 782,322 = 479,487 \text{ ตร.ม.}$$

จากข้อพิจารณาข้างต้นย่อมแสดงให้เห็นถึงในขนาดที่ดินการศึกษาในปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยจะสามารถเพิ่มพื้นที่อาคารรวมได้ถึงสูงสุดถึง 1,261,809 ตารางเมตร หรือเพิ่มขึ้น 194.72% เมื่อเทียบกับพื้นที่อาคารรวม พ.ศ.2529

5.4 การกำหนดมาตรฐานการใช้พื้นที่อาคารเพื่อการศึกษา

ในการพิจารณาเพื่อกำหนดมาตรฐานการใช้พื้นที่เพื่อศึกษานั้น ได้พิจารณาโดยอาศัยลักษณะของเนื้อหาวิชา การใช้พื้นที่ตามลักษณะวิชาที่มีความใกล้เคียงกัน โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มวิชา คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ประกอบด้วย คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

กลุ่มที่ 3 กลุ่มวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์ ประกอบด้วย คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์

กลุ่มที่ 4 กลุ่มวิชาทางด้านสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย คณะครุศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์

จากการพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่อาคารและจำนวนนิสิตทั้งหมดทั้งในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ที่เป็นจริงในปีการศึกษา 2524 และที่ตั้งเป้าหมายไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 ปีการศึกษา 2529 นำมาพิจารณาหาค่าเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มวิชา (ตามรายละเอียดในตารางที่ 5.19) สามารถกำหนดมาตรฐานการใช้พื้นที่ต่อนิสิตจำแนกตามกลุ่มวิชาได้ดังนี้

กลุ่มวิชา	พื้นที่/คน (ตารางเมตร)
กลุ่มที่ 1 กลุ่มวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ชีวภาพ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์	28.34
กลุ่มที่ 2 กลุ่มวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	27.09
กลุ่มที่ 3 กลุ่มวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์	9.97
กลุ่มที่ 4 กลุ่มวิชาทางด้านสังคมศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์	7.76

ตารางที่ 5.19 เปรียบเทียบการใช้พื้นที่อาคารรวมต่อนิสิต ปีการศึกษา 2524 และ 2529

คณะ/กลุ่มวิชา	ปีการศึกษา 2524			ปีการศึกษา 2529			ค่าเฉลี่ย
	พื้นที่อาคารรวม (ตารางเมตร)	นิสิต (คน)	พื้นที่/นิสิต (ตารางเมตร)	พื้นที่อาคารรวม (ตารางเมตร)	นิสิต (คน)	พื้นที่/นิสิต (ตารางเมตร)	
1. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ	77,019	2,239	34.40	87,009	3,905	22.28	28.34
1.1 แพทย์ศาสตร์	26,126	803	32.54	35,816	1,580	22.67	27.61
1.2 ทันตแพทย์ศาสตร์	23,046	483	47.71	23,046	607	37.97	40.34
1.3 สัตวแพทย์ศาสตร์	8,995	303	29.69	9,295	606	15.34	22.52
1.4 เภสัชศาสตร์	18,852	650	29.00	18,852	1,112	16.95	22.98
2. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	116,744	4,124	28.30	130,944	5,060	25.88	27.09
2.1 วิทยาศาสตร์	58,123	1,393	41.73	66,623	1,915	34.79	38.26
2.2 วิศวกรรมศาสตร์	49,265	2,157	22.84	51,765	2,445	21.17	22.01
2.3 สถาปัตยกรรมศาสตร์	9,356	574	16.30	12,556	700	17.94	17.12
3. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	11,019	1,369	8.04	21,458	1,804	11.89	9.97
3.1 ศิลปกรรมศาสตร์	ยังไม่เปิดทำการสอน			4,514	390	11.57	11.57
3.2 อักษรศาสตร์	11,019	1,369	8.04	16,944	1,414	11.98	10.01
4. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	69,528	8,339	8.34	69,528	9,694	7.17	7.76
4.1 เศรษฐศาสตร์	19,597	2,700	7.26	19,597	3,132	6.25	6.76
4.2 นิเทศศาสตร์	6,934	526	12.34	6,934	564	12.29	12.32
4.3 นิติศาสตร์	4,584	945	4.85	4,584	1,045	4.38	4.62
4.4 พาณิชย์ศาสตร์	19,634	2,385	8.23	19,634	2,628	7.47	7.85
4.5 เศรษฐศาสตร์	10,528	629	16.74	10,528	751	14.02	15.38
4.6 รัฐศาสตร์	8,251	1,118	7.38	8,251	1,574	5.24	6.31

หมายเหตุ จำนวนนิสิต เป็นจำนวนนิสิตทั้งหมดในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ที่มา โครงการพัฒนาศักยภาพและพัฒนาระบบบริหารงานของมหาวิทยาลัย และแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 พ.ศ. 2525-2529

5.5 เป้าหมายในการพัฒนาการใช้ที่ดินเฉพาะพื้นที่การศึกษา ระหว่าง พ.ศ.2530-2539

5.5.1 เป้าหมายจำนวนนิสิตในปีการศึกษา 2539

ตามแนวนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 และ 5 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีนโยบายหลักในการผลิตบัณฑิต โดยมุ่งที่จะเพิ่มจำนวนผลิตบัณฑิตเฉพาะในระดับสูงกว่าปริญญาตรี สำหรับในระดับปริญญาตรีจะคงให้มีจำนวนเท่าเดิม หรือเพิ่มสูงขึ้นเฉพาะในสาขาที่มีความต้องการของประเทศชาติเท่านั้น ซึ่งนโยบายดังกล่าวควรได้นำมาเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นสำหรับแนวทางในการกำหนดนโยบายด้านการศึกษา ตามข้อ 5.2.1 (2) ดังนั้นในการประมาณการจำนวนนิสิตสำหรับปีการศึกษา 2539 จึงได้พิจารณาจากอัตราเพิ่มของจำนวนนิสิตระหว่างแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 และ 5 แล้วนำเอาอัตราเพิ่มนิสิตในแต่ละคณะมาหาค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยตามกลุ่มวิชา เพื่อนำมาใช้เป็นอัตราการเพิ่มนิสิต เพื่อประมาณการจำนวนนิสิตสำหรับปีการศึกษา 2539 ต่อไป ทั้งนี้โดยถือว่านโยบายการผลิตบัณฑิตระหว่างปีการศึกษา 2530-2539 มีลักษณะเช่นเดียวกับนโยบายการผลิตบัณฑิตในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 และ 5 (พ.ศ.2520-2529)

จากแนวทางในการพิจารณาข้างต้น จะสามารถกำหนดเป้าหมายจำนวนนิสิตในปีการศึกษา 2539 ในระดับปริญญาตรี จำนวน 19,740 คน เพิ่มขึ้น 4,712 คน จากปีการศึกษา 2529 หรือเพิ่มขึ้นในอัตรา 3.14% ต่อปี สำหรับระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 10,405 คน เพิ่มขึ้น 5,000 คน จากปีการศึกษา 2529 หรือ เพิ่มขึ้นในอัตรา 9.25% ต่อปี ทั้งนี้มหาวิทยาลัยจะมีจำนวนนิสิตทั้งหมด 30,145 คน หรือเพิ่มขึ้น 9,712 คน หรือ 4.75% ต่อปี (ตามรายละเอียดในตารางที่ 5.22)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.20 เปรียบเทียบจำนวนนิสิตระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2524 และ 2529

จำแนกตามคณะและกลุ่มวิชา

คณะ/กลุ่มวิชา	ปี การศึกษา 2524 (คน)	ปีการศึกษา 2529		อัตราเพิ่ม เฉลี่ยต่อปี (%)	
		(คน)	±		
			คน		%
1. กลุ่มวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ การแพทย์	2,298	3,093	795	34.60	6.92
1.1 แพทย์ศาสตร์	880	1,065	185	21.02	4.20
1.2 ทันตแพทย์ศาสตร์	472	580	108	22.88	4.58
1.3 สัตวแพทย์ศาสตร์	318	560	242	76.10	15.22
1.4 เภสัชศาสตร์	628	888	260	41.40	8.28
2. กลุ่มวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	3,224	3,652	428	13.28	2.66
2.1 วิทยาศาสตร์	1,292	1,414	122	9.44	1.89
2.2 วิศวกรรมศาสตร์	1,481	1,680	199	13.44	2.69
2.3 สถาปัตยกรรมศาสตร์	451	558	107	23.73	4.75
3. กลุ่มวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์					0-5* ³
3.1 ศิลปกรรมศาสตร์	-* ¹	360	-	-	
3.2 อักษรศาสตร์	904	894* ²			

หมายเหตุ *1) ปีการศึกษา 2524 ยังไม่เปิดทำการสอน

2) จำนวนนิสิตตลอดแผน 5 เท่ากันทุกปี คือ 894 คน ไม่มีการ
เพิ่มจำนวนนิสิต

3) อัตราการเพิ่มจำนวนนิสิตตามนโยบายการเพิ่มอัตราการรับนิสิต
นักศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 ของ สถาบัน
อุดมศึกษา

ตารางที่ 5.20 (ต่อ)

คณะ/ กลุ่มวิชา	ปี การศึกษา 2524 (คน)	ปีการศึกษา 2529			อัตรา เพิ่ม เฉลี่ยต่อปี (%)
		(คน)	±		
			คน	%	
4. กลุ่มวิชาทางด้านสังคมศาสตร์	6,441	7,029	588	9.13	1.83
4.1 ครุศาสตร์	1,875	1,985	110	5.87	1.17
4.2 นิเทศศาสตร์	490	484* ¹	-	-	-
4.3 นิติศาสตร์	700	805	105	15.00	3.00
4.4 พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	1,871	1,968	97	5.18	1.04
4.5 เศรษฐศาสตร์	569	589	20	3.51	0.70
4.6 รัฐศาสตร์	936	1,198	262	27.99	5.60
หมายเหตุ * 1) จำนวนนิสิตตลอดแนวฯ 5 เท่ากันทุกปี คือ 484 คน ไม่มีการเพิ่ม					
จำนวนนิสิต					
รวมทั้งมหาวิทยาลัย	12,867	15,028	2,161	16.79	3.35

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.21 เปรียบเทียบจำนวนนิสิตระดับสูงกว่าปริญญาตรี ปีการศึกษา 2524 และ 2529

จำแนกตามคณะและกลุ่มวิชา

คณะ/กลุ่มวิชา	ปี การศึกษา 2524 (คน)	ปีการศึกษา 2529			อัตราเพิ่ม เฉลี่ยต่อปี (%)
		(คน)	±		
			คน	%	
1. กลุ่มวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์	408	812	404	99.02	19.80
1.1 แพทย์ศาสตร์	282	515	233	82.62	16.52
1.2 พืชแพทย์ศาสตร์	19	27	8	42.11	8.42
1.3 สัตวแพทย์ศาสตร์	2	46	44	2,200.00	440.00
1.4 เภสัชศาสตร์	105	224	119	113.33	22.67
2. กลุ่มวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1,101	1,408	397	39.27	7.85
2.1 วิทยาศาสตร์	362	501	139	38.40	7.68
2.2 วิศวกรรมศาสตร์	547	765	218	39.85	7.97
2.3 สถาปัตยกรรมศาสตร์	102	142	40	39.22	7.84
3. กลุ่มวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์	338	520	182	53.85	10.77
3.1 ศิลปกรรมศาสตร์		ยังไม่มีเปิดสอนในระดับนี้			
3.2 อักษรศาสตร์	338	520	182	53.85	10.77
4. กลุ่มวิชาทางด้านสังคมศาสตร์	1,875	2,665	790	42.13	8.43
4.1 ครุศาสตร์	771	1,147	376	48.77	9.75
4.2 นิเทศศาสตร์	55	80	25	45.45	9.09
4.3 นิติศาสตร์	210	240	30	14.29	2.86
4.4 พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	603	660	57	9.45	1.89
4.5 เศรษฐศาสตร์	67	162	95	141.79	28.34
4.6 รัฐศาสตร์	169	376	207	122.49	24.50
รวมทั้งมหา วิทยาลัย	3,632	5,405	1,773	48.82	9.76

ตารางที่ 5.22 การประมาณการจำนวนนิสิต ปีการศึกษา 2539 จำแนกตามคณะและกลุ่มวิชา

คณะ/กลุ่มวิชา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		รวมทั้งหมด (2539)
	2529	2539	2529	2539	
1. กลุ่มวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ ปริญญาตรี 6.92% ต่อปี สูงกว่าปริญญาตรี 19.80% ต่อปี	3,093	5,234	812	2,420	7,654
1.1 แพทย์ศาสตร์	1,065	1,802	515	1,535	3,337
1.2 ทันตแพทย์ศาสตร์	580	981	27	80	1,061
1.3 สัตวแพทย์ศาสตร์	560	948	46	137	1,085
1.4 เภสัชศาสตร์	888	1,503	224	668	2,171
2. กลุ่มวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปริญญาตรี 2.66% ต่อปี สูงกว่าปริญญาตรี 7.85% ต่อปี	3,652	4,623	1,408	2,513	7,136
2.1 วิทยาศาสตร์	1,414	1,790	501	894	2,684
2.2 วิศวกรรมศาสตร์	1,680	2,127	765	1,366	3,493
2.3 สถาปัตยกรรมศาสตร์	558	706	142	253	959
3. กลุ่มวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์ ปริญญาตรี 0.5% ต่อปี* ¹ สูงกว่าปริญญาตรี 10.77% ต่อปี	1,254	1,568	520* ²	560	2,128
3.1 ศิลปกรรมศาสตร์	360	450	-	-	450
3.2 อักษรศาสตร์	894	1,118	520	560	1,678

หมายเหตุ *1) คิดอัตราเพิ่มเฉลี่ย คือ 2.5% ต่อปี

2) คณะศิลปกรรมศาสตร์ไม่มีข้อมูลจำนวนนิสิตระดับสูงกว่าปริญญาตรี
ซึ่งถือว่าในข่ายของแผนฯ (พ.ศ.2530-2539) ยังไม่มีการเปิด
สอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 5.22 (ต่อ)

คณะ/กลุ่มวิชา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		รวม (2539)
	2529	2539	2529	2539	
4. กลุ่มวิชาทางด้านสังคมศาสตร์ ปริญญาตรี 1.83% ต่อปี สูงกว่าปริญญาตรี 8.43% ต่อปี	7,029	8,315	2,665	4,912	13,227
4.1 ครุศาสตร์	1,985	2,348	1,147	2,114	4,462
4.2 นิเทศศาสตร์	484	573	80	148	721
4.3 นิติศาสตร์	805	952	240	442	1,394
4.4 พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	1,968	2,328	660	1,216	3,544
4.5 เศรษฐศาสตร์	589	697	162	299	996
4.6 รัฐศาสตร์	1,198	1,417	376	693	2,110
รวมทั้งมหาวิทยาลัย	15,028	19,740	5,405	10,405	30,145

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.5.2 ความต้องการพื้นที่อาคารเพื่อการศึกษา และแนวทางในการพัฒนา
การใช้ที่ดินสำหรับพื้นที่การศึกษา พ.ศ.2539

จากมาตรฐานการใช้พื้นที่ในข้อ 5.4 และประมาณการนิสิตในข้อ
5.5.1 จะสามารถกำหนดความต้องการพื้นที่อาคารเพื่อการศึกษา จำแนกตามกลุ่มวิชา และคณะ
ตามรายละเอียดในตารางที่ 5.23

ตารางที่ 5.23 ความต้องการพื้นที่อาคารรวม ปีการศึกษา 2539 จำแนกตามคณะและกลุ่ม
วิชา

กลุ่มวิชา / คณะ	พื้นที่/คน (ตร.ม)	จำนวนนิสิต คน	พื้นที่อาคาร รวม(ตร.ม)	หมายเหตุ
ศึกษาศาสตร์ชีวภาพ		4,317	122,344	ไม่รวมคณะ แพทยศาสตร์ ที่ดินโรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์
- แพทยศาสตร์	28.34	3,337	94,571	
- ทันตแพทยศาสตร์		1,061	30,069	
- สัตวแพทยศาสตร์		1,085	30,749	
- เภสัชศาสตร์		2,171	61,526	
ศึกษาศาสตร์และเทคโนโลยี		7,136	193,314	
- ศึกษาศาสตร์	27.09	2,684	72,710	
- วิศวกรรมศาสตร์		3,493	94,๖25	
- สถาปัตยกรรมศาสตร์		959	25,979	
มนุษยศาสตร์		2,128	21,216	
- ศิลปกรรมศาสตร์	9.97	450	4,486	
- อักษรศาสตร์		1,678	16,730	
สังคมศาสตร์		13,227	102,641	
- ครุศาสตร์	7.76	4,462	34,625	
- นิเทศศาสตร์		721	5,595	
- นิติศาสตร์		1,394	10,817	
- พาณิชยศาสตร์และการบัญชี		3,544	27,501	
- เศรษฐศาสตร์		996	7,729	
- รัฐศาสตร์		2,110	16,374	
รวม (ไม่รวมคณะแพทยศาสตร์)			26,808	439,515

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความต้องการพื้นที่อาคารรวมสำหรับ
อาคารที่ใช้เพื่อการศึกษารวมทั้งสิ้น 439,515 ตารางเมตร หากพิจารณาจากการแบ่งลักษณะ
การใช้ที่ดินในเขตการศึกษา พื้นที่สำหรับการศึกษามีทั้งสิ้น 338.8 ไร่ (542,080 ตารางเมตร)
แผนที่ โดยเป็นพื้นที่สำหรับคณะต่าง ๆ เป็นจำนวน 493,500 ตารางเมตร (ไม่รวม
พื้นที่โรงเรียนลาติต ประถมและมัธยม)

ดังนั้น ค่า F.A.R. ใน พ.ศ.2539 สำหรับพื้นที่การศึกษาคิดเป็น

$$\frac{439,515}{493,500} = 0.89$$

ซึ่งค่า F.A.R. ดังกล่าว จะไม่เกินค่ามาตรฐานการใช้ที่ดินของกรุงเทพมหานคร
ที่กำหนดไว้ให้มีค่า F.A.R. ได้ = 1.5 ดังนั้นพื้นที่สำหรับการศึกษาที่กำหนดไว้จะพอเพียง
สำหรับการขยายตัวในปี พ.ศ.2539

การวิเคราะห์ข้างต้น เป็นการวิเคราะห์รวมสำหรับพื้นที่ที่ใช้เพื่อการ
ศึกษาทั้งหมด หากพิจารณาจำแนกตามกลุ่มวิชาแล้ว จะพบว่า ในกลุ่มวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์
ชีวภาพจะมีค่า F.A.R. สูงถึง 1.67 ซึ่งจะเกินกว่าค่ามาตรฐานที่กำหนดคือ 1.5 ทั้งนี้อาจ
จะพิจารณาแก้ไขปัญหาดังกล่าวออกเป็น 2 แนวทางคือ

แนวทางที่ 1 ลดจำนวนนิสิตทั้งหมดลง ให้นับนิสิตได้ตามความสามารถ
ของความจุของที่ดิน ในกรณีนี้จะรับนิสิตได้ทั้งสิ้น = 3,876 คน ลดต่ำกว่าเป้าหมาย 441 คน
หรือ 10.22%

รายละเอียดการคำนวณหาจำนวนนิสิตทั้งสิ้น โดยกำหนดให้พื้นที่บริเวณนี้
มี F.A.R. สูงสุด = 1.5

$$\begin{aligned} \text{พื้นที่อาคารรวม} \text{ หารขนาดของที่ดิน} &= 1.5 \times 73,238 \\ &= 109,857 \quad \text{ตารางเมตร} \end{aligned}$$

$$\text{พื้นที่ต่อนิสิต 1 คน} = 28.34 \quad \text{ตารางเมตร}$$

ดังนั้น จำนวนนิสิตทั้งหมดพิจารณาจากความสามารถในการใช้ทรัพยากร

$$= \frac{109,857}{28.34} = 3,876 \quad \text{คน}$$

ตารางที่ 5.24 ค่า F.A.R. การใช้ที่ดิน พ.ศ.2539 จำแนกตามกลุ่มวิชา

กลุ่มสาขา วิชา	พื้นที่ดิน (ตารางเมตร)	พื้นที่อาคารรวม (ตารางเมตร)	F.A.R.
ศึกษาคาสตร์ชีวภาพ	73,238	122,344	1.67
ศึกษาคาสตร์และเทคโนโลยี	179,678	193,314	1.08
มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์	240,584	123,857	0.52
รวม	493,500	439,515	0.89

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวทางที่ 2 หากพิจารณาในภาพรวมจะเห็นว่า ค่า F.A.R. ของพื้นที่ การศึกษาทั้งหมดจะมีค่าเพียง 0.89 และในกลุ่มมณฑลค่าสมัคร และสังคมค่าสมัคร ก็มีค่า F.A.R. เฉลี่ยเพียง 0.52 ซึ่งในกรณีนี้อาจเพิ่มพื้นที่อาคารที่ต้องการสำหรับกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์- วิศวกรรมไว้ในส่วนของมณฑลค่าสมัครและสังคมค่าสมัคร โดยต้องการพื้นที่อาคารรวมเพิ่มขึ้น $= 441 \times 28.34 = 12,498$ ตารางเมตร ทั้งนี้จะทำให้พื้นที่อาคารรวมในกลุ่มมณฑลค่าสมัคร และสังคมค่าสมัครเพิ่มขึ้นเป็น $123,857 + 12,498 = 136,355$ ตารางเมตร และมีค่า F.A.R. = 0.56 ซึ่งยังต่ำกว่าค่ามาตรฐานกรุงเทพมหานคร คือ 1.5

วิธีนี้จะช่วยให้มีการกระจายการใช้พื้นที่สำหรับการศึกษาที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

สำหรับในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มวิชาทางด้าน สังคมค่าสมัคร และมณฑลค่าสมัคร ซึ่งมีความพอเพียงที่จะรองรับการขยายตัวตามประมาณการที่ ตั้งไว้ในปี 2539 ได้อย่างเต็มที่

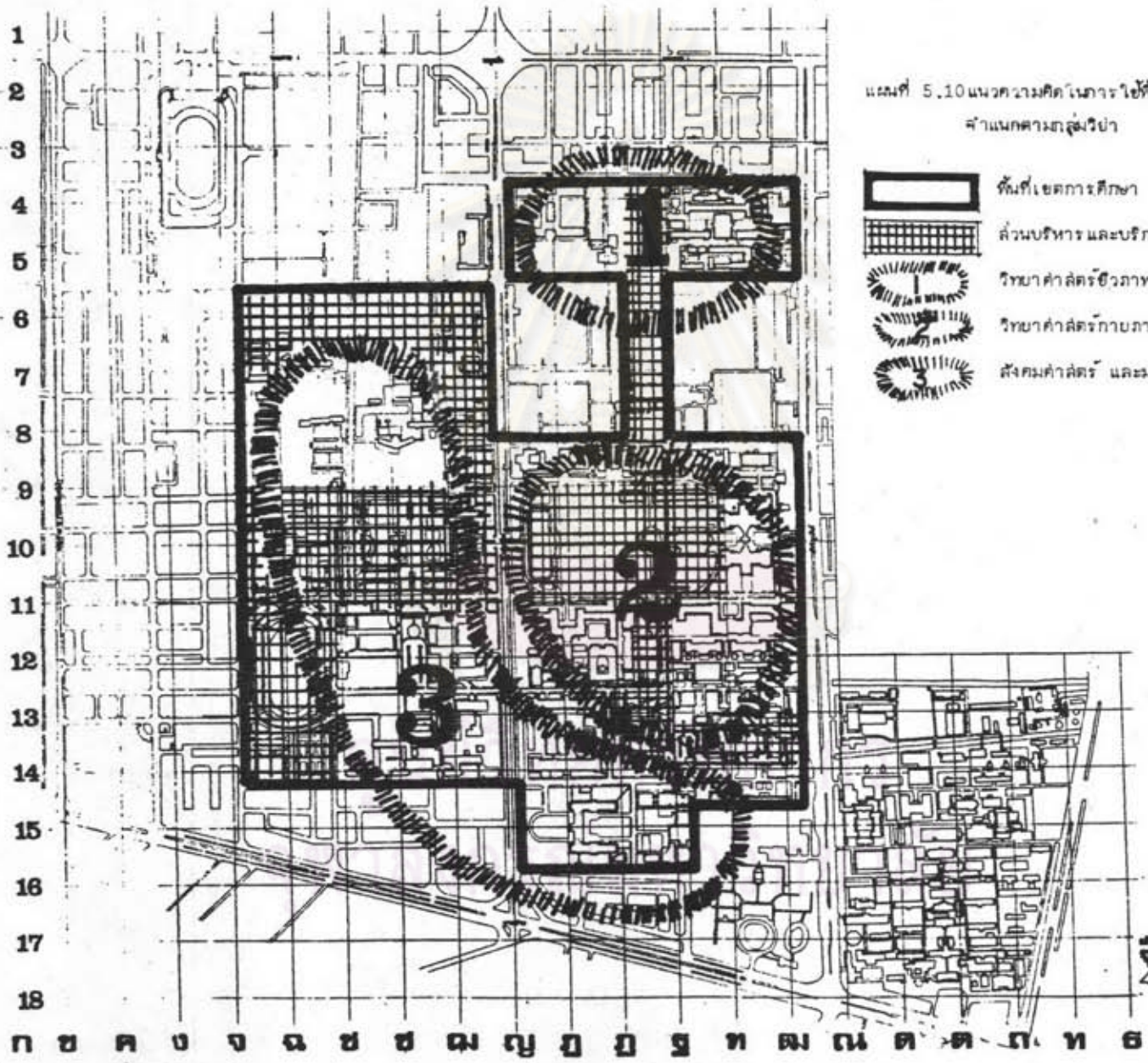
5.6 แนวทางการพัฒนาการใช้ที่ดินเพื่อการศึกษาในระยะยาว

5.6.1 การกำหนดแนวทางในการใช้พื้นที่เพื่อการศึกษา จากนโยบายของมหา- วิทยาลัยที่ไม่มีมีการเพิ่มผลิตในระดับปริญญาตรี โดยจะเน้นเฉพาะการผลิตบัณฑิตในระดับสูงกว่า ปริญญาตรีเท่านั้น ในขณะที่เดียวกันในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 และ 5 ได้มีการจัดตั้งคณะ เพิ่มขึ้นเพียงคณะเดียว และค่าความหนาแน่นการใช้ที่ดิน จากค่า G.A.C. และ F.A.R. ที่ เป็นอยู่ในปัจจุบันยัง เป็นค่าที่ต่ำกว่ามาตรฐาน และยังสามารถขยายพื้นที่อาคารได้อีกมาก ดังนั้น ในการกำหนดแนวทางในการใช้พื้นที่เพื่อการศึกษา จึงควรพิจารณาดำเนินการดังนี้

(1) เพิ่มความหนาแน่นของกรใช้ที่ดินโดยการก่อสร้างอาคารเพิ่มเติม ให้มีความหนาแน่นตามที่กำหนดในรายละเอียด ข้อ 5.3

(2) ในกรณีที่มีการขยายตัวโดยการจัดตั้งคณะเพิ่มขึ้น ที่ตั้งของคณะใหม่ จะต้องมีความสัมพันธ์กับคณะเดิมที่มีเนื้อหา วิชาอยู่ในกลุ่มวิชาเดียวกันตามที่ระบุไว้ในแผนผังการ ใช้ที่ดินในเขตการศึกษา (แผนที่ 5.10)

(3) แต่ละคณะจะต้องไม่มีขอบเขตที่ดินที่แน่นอน โดยจะต้องถือว่าที่ดิน ทั้งหมดเป็นของส่วนกลางที่จะสามารถนำมาจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอสำหรับหน่วยงานทั้งหมด

แผนที่ 5.10 แนวความคิดในการใช้พื้นที่การศึกษา
 สำนักศึกษามัธยมศึกษา

- พื้นที่เขตการศึกษา
- ส่วนบริหารและบริการ
- วิชาคำศัพท์ชีวภาพ
- วิชาคำศัพท์กายภาพ
- สังคมคำศัพท์ และมนุษยศาสตร์

ศูนย์บริการแนะนําทางวิทยาลัย

ของมหาวิทยาลัย ในสภาพที่เหมาะสมสำหรับกิจกรรมของแต่ละหน่วยงาน โดยคำนึงถึงการโยกย้ายที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ประหยัด และใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่

5.6.2 การกำหนดแนวทางในการโยกย้ายที่ดินสำหรับส่วนบริหารและบริการ ที่ดินส่วนนี้จัดไว้สำหรับให้ใช้เป็นที่ตั้งของส่วนบริหารและบริการของมหาวิทยาลัย โดยความจำเป็นทางด้านพื้นที่และการกระจายตัวของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอยู่โดยทั่วไป ซึ่งจำเป็นที่มหาวิทยาลัยจะต้องจัดส่วนบริหารและบริการให้มีลักษณะที่ครอบคลุมทุกบริเวณ โดยควรกำหนดแนวทางดังนี้

(1) กำหนดศูนย์กลางหลัก (Centre) ซึ่งเป็นศูนย์รวมทางด้านบริหารและบริการของทั้งมหาวิทยาลัย อันได้แก่ ที่ตั้งของสำนักงานอธิการบดีในปัจจุบัน ทั้งนี้คงไม่มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องที่ตั้งในอนาคต หากมีความจำเป็นที่จะต้องขยายตัว อาจพิจารณาดำเนินการขยายตัวออกไปยังศูนย์กลางย่อย (Sub Centre) ตามแนวทาง (2) ต่อไป

(2) กำหนดศูนย์กลางย่อย (Sub Centre) ให้มีการกระจายตัวอยู่โดยทั่วไปทุกบริเวณ โดยมีที่ตั้งอยู่ในระยะทางการเดินเท้า (Walking Distance) และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทุกประเภทที่คณะหรือหน่วยงานในบริเวณนั้นสามารถโยกย้ายประโยชน์ร่วมกันได้

ทั้งนี้ ที่ตั้งของศูนย์กลางทั้งสองระดับ ควรอยู่ในพื้นที่ของการโยกย้ายที่ดินในส่วนบริหารและบริการ ซึ่งจะเป็นที่ดินในส่วนที่กระจายออกไปยังพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

สำหรับการติดต่อระหว่างศูนย์รวมแต่ละแห่งนั้น อาจกำหนดได้ดังนี้

ในระยะทางสั้น ภายในรัศมีของระยะทางการเดินเท้า จัดทำระบบทางเดินเท้า มีหลังคาคลุมเพื่อความสะดวกในการติดต่อระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ

ในระยะทางไกล มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาจัดทำระบบขนส่งมวลชน เช่น รถประจำทาง มาใช้เพื่อให้การติดต่อระหว่างศูนย์กลางแต่ละแห่งทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และแก้ปัญหาการโยกย้ายรถยนต์ส่วนตัวภายในมหาวิทยาลัยด้วย

5.6.3 การกำหนดแนวทางในการโยกย้ายที่พักรักษาพยาบาล เนื่องจากมหาวิทยาลัยไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องนี้ โดยเฉพาะในเรื่องปริมาณการคัดที่พักรักษาพยาบาล เพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับประชากรของมหาวิทยาลัย ในขณะที่เกี่ยวกับหากพิจารณาความเหมาะสมในเรื่องที่ตั้งซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในเมือง และมีระบบการสัญจรที่จะมาติดต่อกับมหาวิทยาลัยในหลายรูปแบบ

ตลอดจนการลงทุนดังกล่าวก็เป็นเพียงลัทธิการที่ไม่มีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจโดยตรง ดังนั้น การกำหนดแนวทางในการใช้พื้นที่พักอาศัย จึงควรพิจารณาดังนี้

(1) กำหนดให้การจัดลัทธิการทางด้านที่พักอาศัยกระจายออกไปยัง พื้นที่ดินโดยรอบมหาวิทยาลัย ที่มหาวิทยาลัยได้รับมา มีระบบการสัญจรที่สะดวกในการติดต่อกับ มหาวิทยาลัย

(2) หากมหาวิทยาลัยยังมีความต้องการที่จะจัดลัทธิการด้านนี้ โดยให้มีที่ตั้งอยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัยนั้น ควรพิจารณาจัดสร้างอาคารพักอาศัยดังกล่าวภายในพื้นที่ที่จัดเตรียมไว้สำหรับบริเวณ BUFFER ZONE ของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวจะเป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่พาณิชย์กรรม และพื้นที่การศึกษาของมหาวิทยาลัย

จากแนวทางข้างต้นจะทำให้มหาวิทยาลัยสามารถเปลี่ยนลักษณะการใช้พื้นที่ในส่วนที่พักอาศัยให้เป็นพื้นที่สำหรับการศึกษาของมหาวิทยาลัย ทำให้มีพื้นที่การศึกษาเพิ่มขึ้นอีก 72.5 ไร่ คิดเป็นพื้นที่เพื่อการศึกษาทั้งหมด 338.8 ไร่ หรือประมาณ 60% ของพื้นที่ในเขตการศึกษาทั้งหมด

5.6.4 การกำหนดแนวทางการใช้พื้นที่ในบริเวณทางเข้า-ออก และ BUFFER ZONE จากลักษณะของการใช้ที่ดินที่กำหนดให้มีการใช้พื้นที่สำหรับเปิดเป็นทางเข้าออกมายังพื้นที่การศึกษาของมหาวิทยาลัยในทุก ๆ ด้าน และกำหนดเขต BUFFER ZONE ในบริเวณส่วนต่อเชื่อมสำหรับกิจกรรมในพื้นที่เขตการศึกษา กับกิจกรรมประเภทอื่นนั้น การกำหนดแนวทางในการใช้พื้นที่ในบริเวณดังกล่าวจะกำหนดได้ดังนี้

(1) กำหนดให้ใช้พื้นที่ดังกล่าวสำหรับการจัดลัทธิการที่พักอาศัยของประชากรมหาวิทยาลัย หรือจัดทำเป็นที่ตั้งหน่วยงานของมหาวิทยาลัย ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหาร การใช้ที่ดิน หรือให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

(2) กำหนดให้การใช้พื้นที่ดังกล่าวเป็นการใช้ที่ดินสำหรับกิจกรรมที่จะใช้ประโยชน์ร่วมกัน และเป็นบริการต่อชุมชนในบริเวณนี้ อาทิเช่น บริการสาธารณะต่าง ๆ สนามกีฬา ส่วนสาธารณะ อนุสาวรีย์ เป็นต้น

5.7 ความสัมพันธ์ระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับกรุงเทพมหานครในอนาคต

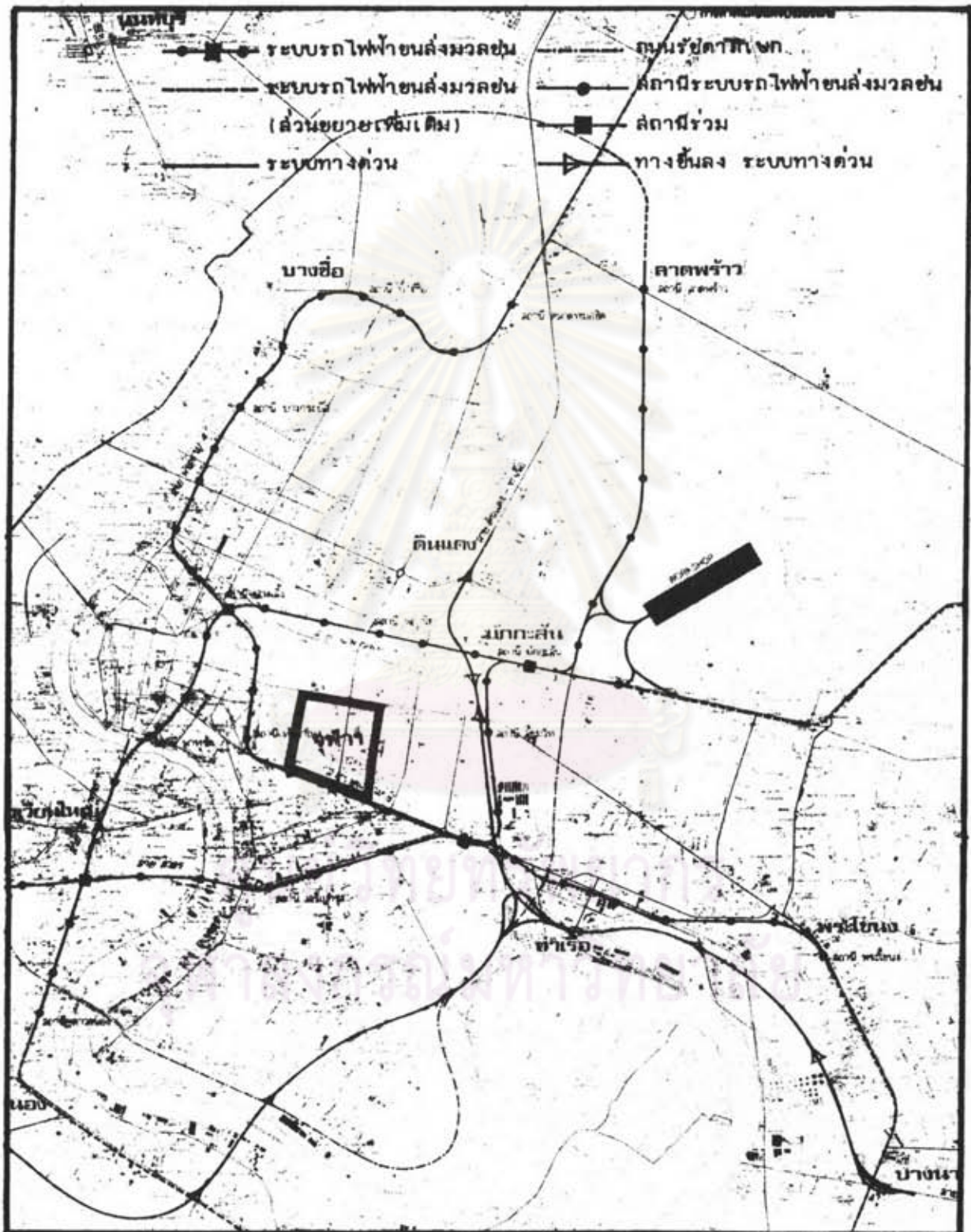
ความสัมพันธ์ระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับกรุงเทพมหานครนั้น อาจกล่าวได้ว่า การได้รับประโยชน์โดยตรงจะมีต่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับบทบาทที่มหาวิทยาลัยต่อกรุงเทพมหานครจะมีผลในทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลในด้านกาให้บริการทางวิชาการ ค้นคว้า และวิจัย เพื่อแก้ปัญหาทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และอื่น ๆ ซึ่งจะออกมาในรูปของความร่วมมือในด้านผู้เชี่ยวชาญงานวิจัย บทความทางวิชาการ และการให้บริการต่าง ๆ สำหรับเขตปทุมวัน ซึ่งเป็นที่ตั้งของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ผลประโยชน์ส่วนหนึ่งที่ทางเขตปทุมวันได้รับจะมีผลโดยตรงมาจากพื้นที่เขตผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย อันเป็นแหล่งที่มาของรายได้ส่วนหนึ่งในเขตปทุมวัน นอกจากนี้ประการที่ภาคีอาศัยอยู่ในรัศมีโดยรอบมหาวิทยาลัยก็จะสามารถมาใช้พื้นที่ว่างของมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจอันเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาความขาดแคลนพื้นที่ด้านนี้ของกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนการจัดพื้นที่ในลักษณะดังกล่าวข้างต้น เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน และมีส่วนที่จะช่วยแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในขณะเดียวกันด้วย เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะได้รับโดยตรงจากกรุงเทพมหานครนั้น พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

5.7.1 ระบบการสัญจร ลักษณะการกระจายตัวของประชากรของมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นนิสิต และบุคลากร มีที่พักอาศัยกระจายตัวอยู่ในบริเวณต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง ระบบการสัญจรเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะอำนวยความสะดวกต่อการเดินทางติดต่อกับมหาวิทยาลัย ถึงแม้ว่าในปัจจุบันการติดขัดของการจราจรจะมีปรากฏอยู่ในบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นถนนพญาไท ถนนพระราม 1 ถนนพระราม 4 หรือถนนพระราม 6 (บรรทัดทอง) แต่การพัฒนาาระบบการสัญจรโดยนาระบบทางด่วน การขนส่งมวลชนโดยรถไฟฟ้า ระบบถนนวงแหวน ก็จะเป็นสิ่งช่วยแก้ปัญหาการจราจรที่มีอยู่ในปัจจุบันลงได้บ้าง และจากลักษณะที่ตั้งของมหาวิทยาลัยย่อมได้รับผลประโยชน์ทั้ง โดยทางตรงในลักษณะการติดต่อกับมหาวิทยาลัย ที่สามารถให้บริการจราจรหลายลักษณะ และหลายทิศทาง และทางอ้อม คือ การแก้ปัญหาจราจรที่เกิดขึ้นโดยรอบมหาวิทยาลัย

สำหรับปัญหาถนนพญาไทตัดผ่านที่ตั้งมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญก่อให้เกิดอุบัติเหตุและการสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของนิสิตและบุคลากรของมหาวิทยาลัยนั้น เป็นสิ่งที่สามารถแก้ปัญหาได้ โดยการศึกษาในรายละเอียด กำหนดวิธีการแก้ปัญหา ใช้

แผนที่ 5.11 เส้นทางถนนบริเวรมหาวิทยาลัย และบริเวณใกล้เคียง ปัจจุบันและอนาคต

เทคโนโลยีในการก่อสร้าง ซึ่งอาจจะดำเนินการในลักษณะการจ้างผู้โม่งค์ สะพานลอยคนเดินเท้าหรือถนนต่างระดับ วิธีการเหล่านี้สามารถนำมาใช้แก้ปัญหาได้ทั้งสิ้น ทั้งนี้มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนทางด้านงบประมาณ และกำหนดแผนดำเนินงานอย่างชัดเจน แต่การแก้ปัญหาใด ๆ ก็ตามจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อระบบการจราจรของกรุงเทพมหานครและทัศนียภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.7.2 ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ความสมบูรณ์ของระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และที่ปรากฏในแผนพัฒนาที่ตั้งไว้ ย่อมเป็นสิ่งสนับสนุนต่อการใช้ที่ดินของมหาวิทยาลัย อันจะช่วยประหยัดงบประมาณในด้านการลงทุนของระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการของมหาวิทยาลัย ในทางปฏิบัติมหาวิทยาลัยควรวางแผนดำเนินการจัดทำระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบโทรศัพท์ ระบบระบายน้ำ และอื่น ๆ ให้มีความสอดคล้องกับระบบรวมของกรุงเทพมหานคร โดยให้มีประสิทธิภาพในการใช้งานสูงสุด และมีความประหยัดในด้านงบประมาณในขณะเดียวกัน ควรคำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากระบบต่าง ๆ ที่กรุงเทพมหานครจัดไว้อย่างเต็มที่ เพื่อลดรายจ่ายในส่วนนี้ของมหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย